

Букач В. М.

В И П У С К Н И К И

**Південноукраїнського
національного педагогічного університету
імені К. Д. Ушинського**

Біографічний словник

**Частина 1
(науковці)**

Одеса - 2021

УДК: 013(038)

Б 90

Автор: Букач Валерій Михайлович, кандидат історичних наук,
приват - професор

Друкується за ухвалою Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» від 18 жовтня 2021 року, протокол № 3.

Букач В. М.

Випускники Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Ч. 1. – Одеса: ПНПУ, 2021. – 72 с.

Словник містить стислі біобібліографічні дані про відомих науковців, освітян, які в різні роки навчалися в Одеському інституті народної освіти – Одеському державному педагогічному інституті – Південноукраїнському педагогічному університеті імені К. Д. Ушинського та розрахований на широке коло читачів.

(С) Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (Одеса), 2021.

(С) Букач В. М., 2021.

Передмова

В 1920 році був відкритий суто педагогічний вищий навчальний заклад – Одеський інститут народної освіти, завдання якого полягало у задоволенні потреб суспільства у педагогічних працівниках.

У 1930 році ОІНО було реорганізовано у три навчальні заклади: Одеський інститут соціального виховання, Одеський інститут професійної освіти, Одеський фізико-хіміко-математичний інститут. В 1933 році Одеський інститут соціального виховання й основна частина Одеського інституту професійної освіти були об'єднані в Одеський педагогічний інститут. В 1994 році Одеський педагогічний інститут був перетворений у Південноукраїнський педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, якому в 2009 році було надано статус національного.

За роки свого існування вищий педагогічний навчальний заклад Одеси підготував десятки тисяч висококваліфікованих вчителів загальноосвітніх шкіл, викладачів закладів професійної освіти, велику кількість науковців, представників вітчизняної культури, спорту, державних службовців, громадських діячів тощо.

Даний біографічний словник містить короткі біографічні довідки про окремих випускників інституту народної освіти – інститутів соціального виховання і професійної освіти – педагогічного інституту – педагогічного університету, через біографію яких можна прослідити історію одеського закладу вищої педагогічної освіти.

Беркович Марк Юхимович

М. Ю Беркович народився в 1903 році в селищі Овідіополь Одеського повіту Херсонської губернії.

У 1930 році закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти.

Протягом 1930-х років працював заступником директора Одеського історичного архіву.

В 1939 році захистив дисертацію «Суспільний лад Нейстрії у другій половині VI століття (До історії виникнення приватної власності на землю на зорі середньовіччя у Франції)» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Зголом було присвоєно вчене звання доцента.

У 1941—1945 роках читав лекції у Будинку Червоної армії у місті Камишині. Згодом завідував кафедрою у Ленінабадському педагогічному інституті. В першій половині 1950-х років працював доцентом в Кіровоградському педагогічному інституті.

З вересня 1956 року і до кінця 1970-х років викладав на кафедрах середніх віків та нової й новітньої історії в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. Був членом Одеського археологічного товариства.

Як дослідник зосереджувався на проблемах української медієвістики, наполягаючи на необхідності проведення ретельних джерелознавчих студій суспільного життя України литовсько-польської доби, при цьому порівнюючи з ситуацією в інших європейських країнах. Вивчав питання теорії походження націй, зокрема, виявляючи економічне підґрунтя утворення народів та держав у східних слов'ян.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер у 1982 році в Одесі.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 42 - 43.

Бедний Григорій Захарович

Г. З. Бедний народився 8 жовтня 1938 року в Одесі.

В 1962 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1962 – 1970 роках викладав в одеських професійно-технічних училищах №№ 5, 9, загальноосвітній школі № 107, працював на заводі «Продмаш».

В 1970 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук, а в 1976 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1987 році, захистивши дисертацію «Психологічні основи аналізу та проектування трудових процесів у виробничому навчанні», здобув науковий ступінь доктора психологічних наук.

В 1971 – 1988 роках викладав в Одеському інженерно-будівельному інституті.

У 1988 – 1989 роках обіймав посаду професора кафедри психології Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1989 році переїхав до США, де викладав психологію в коледжі округу Ессекс та в Технологічному інституті Нью-Джерсі.

Є засновником Системно-структурної теорії діяльності на Міжнародній конференції з прикладного людського фактору та ергономіки. Опублікував 18 наукових монографій (8 – англійською мовою) та наукові статті з психології, ергономіки та теорії діяльності.

Помер 22 липня 2018 року.

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 9 - 10.

Белозоров Сергій Тихонович

С. Т. Белозоров народився 25 грудня 1903 року в м. Хотин на Буковині.

В 1926 році закінчив аграрне відділення Одеського інституту народної освіти, а у 1929 році – аспірантуру.

У 1929 – 1932 роках був науковим співробітником, заступником директора Одеської гідрогеологічної станції.

В 1930 – 1933 роках обіймав посаду доцента кафедри фізичної географії Одеського інституту соціального виховання. Одночасно викладав в Одеському піхотному училищі.

З вересня 1933 року до серпня 1941 року був доцентом кафедри фізичної географії Одеського державного університету.

11 квітня 1934 року було присвоєно вчене звання доцента, а 17 березня 1937 року присуджено науковий ступінь кандидата географічних наук.

З січня 1938 року до 1 липня 1941 року обіймав посади декана географічного факультету Одеського державного педагогічного інституту та завідувача кафедри фізичної географії.

Під час нацистської окупації Одеси займався підпільною діяльністю. Брав участь у бойових операціях при звільненні Одеси від загарбників.

З 1 вересня 1944 року до 1 вересня 1956 року (до злиття географічних факультетів двох вишів) працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. До 1950 року очолював кафедру фізичної географії. Одночасно читав лекції в Одеському університеті.

У повоєнні часи входив до складу Науково-технічної ради Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти Української РСР, був активним членом Географічного та Ботанічного товариств СРСР,

З 1956 року працював в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова.

В 1963 році рішенням Вищої атестаційної комісії СРСР присвоєно вчене звання професора.

Як науковець займався питаннями рельєфу, ґрунтів, геоботанічним та ландшафтним районуванням долин малих річок степової зони. Першим описав «приморсько-зсувний тип місцевості» на північно-західному узбережжі Чорного моря.

Є автором 85 наукових праць. Підготував 4 кандидатів наук.

Нагороджений 5 медалями, в тому числі «За оборону Одеси».

Помер 25 квітня 1970 року в Одесі.

Література:

1. Учені вузів Української РСР. – К., 1968. – С. 56.
2. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 108 - 114.
3. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник. – Одеса, ПДПУ, 2005. – С. 19.

Богданов Дмитро Степанович

Д. С. Богданов народився 1 травня 1941 року у Чадирлунгському районі Молдавії. Трудову діяльність розпочав у 1958 році.

У 1969 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1970 – 1973 роках працював директором одеських загальноосвітніх шкіл №№ 80, 105, а у 1973 – 1981 роках – заступником завідувача відділом освіти Ленінського району м. Одеси.

Протягом 1981 – 1986 років очолював щойно створену школу – інтернат № 4 для дітей-сиріт м. Одеси. Потім був заступником завідувача відділу освіти виконкому Одеської міської ради, директором загальноосвітньої школи № 35 з поглибленим вивченням англійської мови.

У 1991 – 2000 роках працював першим заступником начальника Одеського обласного управління освіти. Одночасно викладав на кафедрі основ виховання та педагогічної культури Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1996 році присвоєно вчене звання доцента.

Згодом завідував кафедрою менеджменту та розвитку освіти Одеського інституту удосконалення вчителів.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», медалями «За трудову доблесть», «Ветеран праці», знаком «Відмінник освіти України».

Помер 8 січня 2005 року в Одесі.

Література:

1. Демченко Д. М., Савельєва Н. В., Фурсенко Л. І. Педагогічний Олімп Одещини. – Вид. 2-ге, доп. – Одеса: ТОВ РВА «Смол», 2008. – С. 27.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 12 - 13.

Бойко Володимир Іванович

В. І. Бойко народився 18 вересня 1902 року в Одесі.

У 1926 році закінчив літературно-мовне відділення Одеського інституту народної освіти і там само почав педагогічну діяльність.

Згодом викладав українську мову в Одеському інституті соціального виховання, в Одеському державному педагогічному інституті.

В 1934 році був затверджений у вченому званні доцента.

У 1937 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук.

Восени 1937 року був заарештований і засуджений до страти. Розстріляний 27 жовтня 1937 року в Києві.

Реабілітований у червні 1958 року постановою Військової колегії Верховного Суду СРСР.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 3. – Изд. второе, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2016. – С. 240 – 249.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 13 - 14.

Бриль Ганна Костянтинівна

Г. К. Бриль народилася 24 березня 1947 року в с. Шабо Лиманського району Ізмаїльської області.

В 1970 році закінчила музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Навчалася в аспірантурі.

У 1970 – 1973 роках викладала в Одеському культурно-просвітницькому училищі. В 1976 – 1982 роках працювала викладачем, а у 1982 – 1988 роках – завідувачем кафедри теорії та історії музики Одеського педагогічного інституту. З 1988 року викладала на факультеті початкового навчання.

В 1980 році захистила дисертацію «Формування музичної пам'яті молодших школярів» і здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. У 1983 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 2003 – 2016 років обіймала посаду доцента кафедри педагогічних технологій початкової освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Є автором понад 120 опублікованих праць.

Література:

1. Наукова еліта Одещини: Біографічна енциклопедія. – Ч. 2: Кандидати наук і доценти. – Одеса, 2006. – С. 36.
2. Букач В. М. Викладачі факультету початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: Довідник. – Одеса: ПДПУ, 2008. – С. 4.
3. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 16 – 17.

Бровер **Ізраїль Мойсейович**

І. М. Бровер народився у 1903 році в Балті.

У 1925 році закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти. Там само навчався в аспірантурі.

В 1929 – 1935 роках викладав в Одеському інституті технології зерна і муки.

З 1935 року працював у Московському механіко-машинобудівному інституті, В 1938 – 1948 роках був співробітником Інституту економіки Академії Наук СРСР.

В 1940 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, а у 1943 році присвоєно вчене звання професора.

У 1943 – 1948 роках завідував кафедрою політекономії Московського державного педагогічного інституту імені В. І. Леніна, а у 1949 – 1959 роках – кафедрою історії народного господарства Казахського державного університету.

Протягом 1959 – 1986 років викладав у Волгоградському державному педагогічному інституті, завідував кафедрою політичної економії.

Вивчав історію економічної думки в Україні, основним доробком стала праця «Україна на переломі до промислового капіталізму (соціально-економічні нариси і матеріали» у двох томах.

Помер не раніше 1986 року.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Т. 1 (початок ХІХ – середина ХХ ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 74 - 76.

Бужевич **Аврам (Абрам) Йосипович**

А. Й. Бужевич народився у 1898 році в м. Богопіль Подільської губернії.

У 1925 році закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти.

В 1927 – 1930 роках викладав історію класової боротьби та керував педагогічною практикою на єврейському секторі Одеського інституту народної освіти.

У 1932 – 1937 роках працював в Одеському обласному краєзнавчому музеї. У повоєнний час працював в Одеському музеї оборони Одеси.

Брав участь у роботі соціально-історичної секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук; був науковим співробітником Музею єврейської культури.

Досліджував історію євреїв у Росії в ХІХ – ХХ століттях.

Помер у 1985 році в Одесі.

Література:

1. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ПУ НАНУ, 2018. – С. 176 - 177.

Букач Микола Миколайович

М. М. Букач народився 5 травня 1954 року в Одесі.

В 1976 році закінчив музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1976 – 1985 роках працював вчителем музики.

В 1985 – 1994 роках викладав на кафедрі методики музичного виховання, співів та хорового диригування Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1987 році захистив дисертацію «Естетичне виховання підлітків в умовах літнього піонерського табору» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук.

В 2000 році захистив дисертацію «Формування педагогічної культури вчителя музики у процесі професійної педагогіки (на матеріалі соціальних практик)» з присудженням наукового ступеня доктора педагогічних наук. Присвоєно вчене звання професора.

Очолював кафедру педагогіки та психології Чорноморського державного університету імені Петра Могили, був завідувачем кафедри соціальної роботи Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Працює професором кафедри менеджменту та освітньої політики Одеської академії неперервної освіти.

До кола наукових інтересів належать питання соціальної та музичної педагогіки.

Нагороджений знаком «Відмінник освіти України».

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 14 - 15.

Величко Степан Петрович

С. П. Величко народився 13 серпня 1947 року в с. Старкувате Кіровоградської області.

У 1970 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

З 1973 року працює у Кіровоградському державному педагогічному інституті: лаборантом, завідувачем кабінету методики фізики, старшим викладачем, доцентом, завідувачем кафедри методики фізики і ТЗН, завідувачем кафедри фізики та методики фізики.

В 1980 році захистив дисертацію «Шляхи вдосконалення навчального експерименту з фізичної оптики в Х класі середньої школи» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, а у 1998 році – дисертацію «Розвиток системи навчального експерименту в середній школі» і здобув науковий ступінь доктора педагогічних наук. У 2001 році присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1999 – 2011 років був професором кафедри фізики та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету, а з 2015 року обіймає посаду завідувача кафедри.

Підготував 18 кандидатів и 1 доктора наук.

Присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки і техніки України.

Нагороджений знаками «Відмінник освіти України», «Петро Могила», Почесною грамотою Верховної Ради України.

Література:

1. Енциклопедія Сучасної України: в 30 т. – Т. 4: В – Вог. – Київ: ВАТ «Поліграфкнига», 2005. – С. 227 - 228.

Власенко Іван Олександрович

І. О. Власенко народився в 1904 році в селі Полова Чернігівської губернії в селянській родині. До 1920 року разом з батьками працював на селі.

В 1920 – 1923 роках навчався на трьохрічних педагогічних курсах в місті Прилуки. Протягом 1924 – 1925 навчального року був вчителем Ковтуновської трудової школи на Чернігівщині. В 1925 році вступив на

агробіологічний відділ Одеського інституту народної освіти. Закінчивши повний курс навчання в 1929 році, залишився працювати в інституті на посаді асистента.

З 1930 року навчався в аспірантурі, виконував обов'язки директора Одеського будинку вчених (1930 – 1932 рр.), завідувача сектору науки обласного відділу народної освіти (1932 – 1934 рр.), директора Одеського ботанічного саду (1934 – 1935 рр.).

В 1935 – 1936 роках служив в лавах Червоної Армії. В 1936 – 1938 роках працював директором ботанічного саду Одеського державного університету. 4 квітня 1938 року рішенням Вченої ради Одеського державного університету присуджений науковий ступінь кандидата біологічних наук. 11 квітня 1939 року ВАК СРСР затвердив його у вченому званні доцента.

В 1938 – 1941 роках працював директором Одеського педагогічного інституту.

У 1941–1945 роках перебував у лавах Червоної Армії і відправлений на фронт.

З 10 травня 1945 року і до виходу на пенсію 7 вересня 1964 року працював директором, а потім ректором Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Як вчений переймався проблемою вирощування цитрусових культур на півдні України, питаннями біохімічної характеристики плодів цитрусових. Є автором біля 40 друкованих праць.

Обирався головою Одеського обкому профспілки робітників вищої школи, депутатом Одеської міської ради депутатів трудящих, головою ревізійної комісії Одеського міського Компартії України.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 2 ст., Трудового Червоного Прапора, медалями «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною в Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За доблесну працю в Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «Ветеран праці», знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Помер у 1992 році в Одесі.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны / Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского. – Одесса, 1990. – С. 56.
2. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету в особах: Біографічний довідник. – Одеса, 2005. – С. 7 - 8.

Войтко Віталій Іванович

В. І. Войтко народився 26 липня 1927 року в селі Стецівці на Черкащині.

У 1949 році закінчив Одеський державний педагогічний інститут імені К. Д. Ушинського. Навчався в аспірантурі при кафедрі філософії Київського педагогічного інституту імені О. М. Горького.

В 1953 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук, а у 1966 році – докторську дисертацію.

Протягом 1959 – 1972 років очолював кафедру філософії Київського політехнічного інституту, а в 1972 – 1983 роках був директором Науково-дослідного інституту психології Академії Наук Української РСР. У 1983 – 1989 роках обіймав посаду професора кафедри суспільних наук Центрального інституту вдосконалення вчителів.

У 1978 році був обраний членом-кореспондентом Академії Наук УРСР.

Вивчав діалектичний та історичний матеріалізм, досліджував питання методології психологічної науки, соціальної психології, педагогічної психології. Підготував 41 кандидата та доктора наук у галузі філософії та психології.

Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР,

Помер в Києві 1 березня 1989 року.

Література:

1. Украинская советская энциклопедия: в 12 т., 13 кн. – Т. 2. – К.: ГР УСЭ, 1979. – С. 303.
2. Букач В. М. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Випускники: Довідник. – Одеса; ПНПУ, 2012. – С. 6 - 7.

Волков Анатолій Романович

А. Р. Волков народився 23 квітня 1925 року в Одесі.

У 1944 році закінчив мовно-літературний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

В 1945 – 1949 роках працював у Львівському університеті, а в 1949 – 1959 роках – в Чернівецькому університеті, а потім – в Інституті літератури Академії Наук Української РСР.

Захистивши дисертацію «Казки О. С. Пушкіна у польських перекладах О. Ю. Глинського», здобув науковий ступінь кандидата філологічних наук. В 1979 році захистив докторську дисертацію «Карел Чапек і проблема реалістичної умовності у драматургії ХХ століття». Згодом було присвоєно вчене звання професора.

З 1961 року викладав у Чернівецькому державному університеті, очолював кафедри зарубіжної літератури (1982 – 1989 роки), теорії та історії світової літератури (1989 – 1996 роки), У 1991 – 1999 роках завідував лабораторією порівняльного літературознавства. Був редактором збірника наукових праць «Питання літературознавства».

Як науковець вивчав особливості розвитку слов'янських літератур. Висунув теорію традиційних сюжетів й образів. Керував підготовкою та публікацією енциклопедичного видання «Лексикон загального та порівняльного літературознавства». Підготував 5 докторів філологічних наук.

Помер 3 серпня 2021 року в Чернівцях.

Література:

1. Енциклопедія сучасної України: у 30 т. – Т. 5: Вод – Гн. – К., 2006. – 728 с.

Ганевич Іван Васильович

І. В. Ганевич народився 4 липня 1915 року на Одещині.

У 1941 році закінчив історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

З 1944 року викладав у вищих навчальних закладах Одеси. З 1953 року працював в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. У 1962 – 1976 роках завідував кафедрою історії КПРС.

В 1950 році захистив дисертацію «Роль СРСР у визволенні Болгарії від німецьких фашистів» та здобув науковий ступінь кандидата історичних наук. У 1961 році за монографію «Боротьба болгарського народу під керівництвом Комуністичної партії за національне й соціальне визволення» присуджений науковий ступінь доктора історичних наук. В 1964 році присвоєно вчене звання професора.

Вивчав історію Болгарії ХХ століття. Є автором понад 60 наукових праць. Підготував 6 кандидатів історичних наук.

Помер 29 квітня 1976 року в Одесі.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний Словник. – Т. 2: А – І. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 301 - 302.
2. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 52.

Гантмахер Фелікс Рувімович

Ф. Р. Гантмахер народився 22 лютого 1908 року в Одесі.

Навчався в Одеському інституті народної освіти (ОІНО), а згодом – в аспірантурі. В 1929 році опублікував свою першу наукову роботу «Про дві основні диференціальні форми в афінній теорії поверхні».

У 1927 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти, де йому присвоїли вчене звання професора.

В 1930 – 1933 роках обіймав посаду професора Одеського фізико-хіміко-математичного інституту, з 1933 року – професора Одеського державного університету.

У 1938 році переїхав до Москви і працював в Математичному інституті Академії Наук СРСР. Захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. У 1942 – 1946 роках керував відділом Центрального аерогідродинамічного інституту (ЦАГІ).

З 1947 року викладав у Московському державному університеті, а з 1951 року – у Московському фізико-технічному інституті.

Основні наукові праці стосуються теорії матриць, механіки, теорії диференціальних рівнянь та теорії напівпростих груп Лі. В роки нацистської навали брав активну участь у теоретичних та експериментальних дослідженнях, пов'язаних з зовнішньою балістикою реактивних снарядів та іншими оборонними питаннями.

Був одним із засновників журналу «Успіхи математичних наук».

Нагороджений орденом Червоної Зірки. Є лауреатом Сталінської премії.

Помер 16 травня 1964 року в Москві.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 304 - 306.
2. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного

Університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 53.

3. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 19 - 20.

Горбачов Євген Георгійович

Є. Г. Горбачов народився 11 квітня 1930 року в м. Одеса.

Під час фашистської навали в 1941 році разом з батьками був евакуйований до Челябінська, де навчався у школі та протягом року працював різноробочим на оборонному заводі.

У 1953 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту і залишився там працювати викладачем кафедри спорту.

В 1956 – 1957 роках був тренером команди майстрів з волейболу ДСТ «Буревісник». В 1957 – 1958 роках працював викладачем фізичного виховання в Одеському політехнічному інституті.

З 1958 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. Пройшов шлях від викладача кафедри спорту до професора. В 1963 – 1987 роках обіймав посаду завідувача кафедри спорту, а у 1975 – 1997 роках – посаду завідувача кафедри методики та теорії фізичного виховання. В 1975 – 1981 роках був деканом факультету фізичного виховання.

Викладацьку роботу поєднував з виконанням обов'язків державного тренера з волейболу при спортивному товаристві «Буревісник».

В 1967 – 1975 роках працював головою комітету з фізичної культури і спорту при виконкомі Одеської обласної ради депутатів трудящих.

В 1978 році присуджено вчене звання доцента по кафедрі теорії і методики фізичного виховання.

В 1991 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук.

Рішенням Вищої атестаційної комісії Міністерства освіти України від 30 вересня 1993 року присвоєно вчене звання професора.

Є автором 110 наукових публікацій.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», медаллю «За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.», знаком «Відмінник освіти

України». Присвоєні звання «Заслужений тренер СРСР», «Заслужений тренер УРСР».

Помер 8 грудня 1997 року в Одесі.

Література:

1. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. — Одеса, 2005. — С. 25 — 26.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 22 - 23.

Горовой Федір Семенович

Ф. С. Горовой народився 22 лютого 1916 року в с. Плоске Ананьївського повіту Херсонської губернії.

У 1937 році закінчив історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

В 1937 – 1939 роках служив у лавах Червоної Армії, а потім працював директором школи.

Під час нацистської навали воював у артилерійських підрозділах.

З 1944 року викладав у Пермському державному університеті.

У 1946 році, після захисту дисертації «Заворушення тимчасовозобов'язаних селян Пермського Передуралля у 60-ті роки XIX століття», здобув науковий ступінь кандидата історичних наук. В 1952 – 1961 роках завідував кафедрою історії СРСР Пермського університету.

В 1954 році захистив дисертацію «Скасування кріпацтва на Уралі» на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук. У 1955 році було присвоєно вчене звання професора.

У 1961 – 1970 роках обіймав посаду ректора Пермського державного університету, а потім до 1973 року очолював кафедру історії СРСР дорадянського періоду.

Є автором понад 90 наукових публікацій.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни « ступеня, Червоної Зірки, «Знак Пошани». Присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки РРФСР, Помер 8 червня 1973 року.

Література:

1. Костицын В. И. Ректоры Пермского университета. 1916 – 2006. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – Пермь: ПГУ, 2006. – С. 217 – 218.

Грама Ніна Григорівна

Н. Г. Грама народилася у 1939 році на Харківщині.

В 1964 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1965 року вчителювала в с. Великий Дальник Одеської області.

Протягом 1965 – 1980 років викладала фізику і математику в Одеському професійно-технічному училищі № 9. У 1980 – 1983 роках обіймала посаду заступника директора з навчально-виробничої роботи професійно-технічного училища № 1 м. Одеси.

У 1983 році захистила дисертацію «Формування почуття робочої гордості у учнів професійно-технічних училищ» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1990 році присвоєно вчене звання доцента.

З 1983 року почала працювати на кафедрі дошкільної педагогіки Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 2004 році захистила дисертацію «Теоретико-методичні засади фахової підготовки педагога-вихователя дошкільного закладу до економічного виховання дітей» і здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання професора.

З 2005 року обіймала посаду професора кафедри теорії і методики дошкільної освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Вивчала питання теорії і методики дошкільної освіти, підготовки педагогічних працівників.

У 2019 році вийшла на пенсію.

Література:

1. Бібліографічний покажчик праць викладачів Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – Вип. 3. – Одеса: ПДПУ, 2009. – С. 18 – 27.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 20.

Дем'яненко Василь Євстафійович

В. Є. Дем'яненко народився 11 серпня 1895 року у Борисполі.

Закінчив Олександрійське ремісне училище і працював майстром на Київській електростанції.

У 1926 році закінчив Одеський інститут народної освіти. Вчителював в Одесі.

В 1927 – 1930 роках навчався в аспірантурі за спеціальністю «Історія педагогіки».

У 1930 – 1941 роках викладав педагогіку та історію педагогіки в Одеському державному педагогічному інституті та Одеському інституті іноземних мов.

Під час нацистської навали був учасником партизанського підпілля.

В 1944 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук і став працювати старшим викладачем на кафедрі педагогіки в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова, з 1945 року обіймав посаду доцента.

Досліджував творчість М. І. Пирогова, К. Д. Ушинського, Н. К. Крупської, А. С. Макаренка.

Помер в 1975 році в Одесі.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 270.

Дремлюк Роман Лук'янович

Р. Л. Дремлюк народився 2 грудня 1897 року в с. Катащине на Вінниччині.

У 1917 році закінчив Балтські педагогічні курси. Вчителював, був директором школи с. Кидрасівка на Вінниччині.

В 1926 році закінчив Одеський інститут народної освіти, в якому у 1927 – 1930 роках проводив практичні заняття з хімії й навчався в аспірантурі.

У 1930 – 1933 роках очолював кафедру хімії в Одеському інституті соціального виховання, а у 1933 – 1938 роках викладав в Одеському педагогічному інституті. Одночасно працював в Одеському державному університеті. З 1938 року займався викладацькою роботою в Херсоні.

У 1940 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

В роки нацистської навали перебував в евакуації в Туркменській РСР.

Протягом 1943 – 1956 років очолював кафедру аналітичної хімії Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. В 1948 – 1956 роках обіймав посаду декана хімічного факультету.

Досліджував нові методи аналізів металів у сплавах із застосуванням органічних реактивів та окисно-відновних процесів. Автор понад 20 опублікованих праць.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 9 березня 1956 року.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 302.

Жаборюк Анатолій Андрійович

А. А. Жаборюк народився 1 травня 1924 року в с. Ново-Миколаївка на Одещині.

Отримавши середню освіту, закінчив курси вчителів української мови і літератури при Одеському обласному відділі освіти.

В 1944 – 1945 роках перебував у лавах Червоної Армії. Воював у складі частин 3-го Українського фронту.

Повернувшись з війни, вчителював, був директором школи.

В 1949 році закінчив філологічний факультет Одеського державного педагогічного інституту. Потім навчався в аспірантурі.

В 1955 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

В 1951 - 1960 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, в 1956 – 1960 роках обіймав посаду заступника директора (проректора) інституту з навчальної та наукової роботи.

У зв'язку з об'єднанням філологічних факультетів педагогічного інституту та університету, у 1960 році перейшов до Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. В 1964 – 1970 роках був деканом філологічного факультету.

З 1967 року до виходу на пенсію працював на кафедрі теорії літератури і компаративістики.

В 1992 році присвоєно вчене звання професора.

Нагороджений орденами Слави III ступеня, Вітчизняної Війни II ступеня, «За мужність» III ступеня, медалями.

Наукові пошуки зосереджені навколо проблем теорії літератури, історії і теорії образотворчого мистецтва, взаємозв'язків літератури і живопису.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 2: А – І. – 2-ге вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 434 – 437.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса, ПДПУ, 2005. – С. 54.

Залуцький Олександр Васильович

О. В. Залуцький народився 23 червня 1954 року в Чернівецькій області.

У 1984 році закінчив музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, в якому у 1987 – 1995 роках працював викладачем кафедри теорії, історії музики та гри на музичних інструментах.

З 1995 року викладав у Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича, обіймав посаду доцента кафедри музики. Започаткував навчальну дисципліну «Музичне краєзнавство».

В 2013 році обраний головою Чернівецького обласного відділення Національної всеукраїнської музичної спілки.

З 2011 року був членом національної спілки журналістів України.

Помер 2 липня 2018 року у Чернівцях.

Література:

1. Богайчук М. А. Література і мистецтво Буковини в іменах: словник-довідник. – Чернівці: Вид. дім «Букрек», 2005. – С. 99 - 100.

Збандуто Поліна Іванівна

П. І. Збандуто народилася 12 жовтня 1902 року в с. Темрюк Маріупольського повіту.

В 1928 році закінчила Одеський інститут народної освіти. До 1932 року викладала у фабрично-заводському училищі та будівельному технікумі.

У 1940 році закінчила аспірантуру при кафедрі російської літератури Одеського державного педагогічного інституту, в якому і викладала. У 1941 році захистила кандидатську дисертацію «Байки І. А. Крилова та російська народна казка про тварин». Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

В роки нацистської навали перебувала в евакуації у Майкопі та Байрам-Алі, де очолювала кафедру російської мови Одеського державного університету.

У повоєнні роки працювала в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова доцентом кафедри російської літератури, виконувала обов'язки завідувача кафедри, у 1950 – 1951 роках очолювала філологічний факультет.

В 1944 – 1950-х роках обіймала посаду доцента кафедри російської літератури Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Як науковець досліджувала публіцистику М. Горького та О. М. Толстого.

Нагороджена орденом «Знак Пошани», медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Померла 24 лютого 1975 року.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирев та ін. — Одеса, 2007. — С. 61.
2. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання / гол. ред. І. М. Коваль. — Одеса: ОНУ, 2015. — С. 305.
3. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. — Вип. 2. — Одеса: ПНПУ, 2019. — С. 34 - 35.

Збандуто Степан Федорович

С. Ф. Збандуто народився 25 грудня 1900 року в с. Ялта на Катеринославщині.

В 1916 – 1920 роках навчався у Маріупольській вчительській семінарії.

До 1923 року вчителював у сільських школах Маріупольського повіту.

В 1927 році закінчив Одеський інститут народної освіти і до 1930 року там само навчався в аспірантурі. Потім викладав у вищих навчальних закладах Одеси.

В 1938 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

В 1939 – 1944 роках був проректором з наукової роботи Одеського державного університету. В 1939 – 1941 роках одночасно викладав в Одеському педагогічному інституті. Під час нацистської навали знаходився в евакуації у Майкопі та Байрам-Алі. В 1941 – 1947 роках завідував кафедрою педагогіки Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1944 – 1973 роках був завідувачем кафедри педагогіки Одеського педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а у 1973 – 1975 роках – професором консультантом. В 1947 – 1956 роках виконував обов'язки заступника директора (проректора) Одеського педагогічного інституту з навчальної та наукової роботи.

В 1966 році за сукупністю праць присвоєно вчене звання професора.

До кола наукових інтересів входили питання історії та теорії педагогіки, проблеми гуманізму. Є співавтором підручника з педагогіки для педагогічних училищ, автором навчального посібника для студентів вищих навчальних закладів.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, «Знак Пошани», медалями А. С. Макаренка, Л. Я. Яковлева, знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Помер у 1983 році в Одесі.

Література:

1. Державний архів Одеської області. Путівник. – Випуск 1. Фонди особового походження/ упоряд. В, Ф. Оноприєнко. – Одеса: Прес-кур'єр, 2012. – С. 126 - 127.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 37 - 38.

Зотов Микола Іванович

М. І. Зотов народився 23 червня 1921 року у Симбірській губернії.

В 1943 році закінчив Єйське військово-морське авіаційне училище.

У 1943 - 1948 роках служив у частинах військово-повітряних сил Чорноморського флоту.

В 1956 році закінчив історичний факультет Одеського педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1949 – 1964 роках працював у партійних органах Одеси, в 1964 – 1968 роках був завідувачем відділу, а у 1968 – 1972 роках – секретарем Одеського обласного комітету Компартії України.

В 1967 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

У 1972 – 1975 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського та обіймав посаду проректора з наукової роботи.

Обирався депутатом Одеських міської та обласної рад депутатів трудящих.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Червоної Зірки, Вітчизняної війни 1, 2 ступенів, 2 орденами Трудового Червоного Прапора, медалями.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 73.
2. Букач В. М. Історики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 36 - 37.

Зубков Іван Дмитрович

І. Д. Зубков народився у 1901 році в м. Кемберда на Полтавщині.

Закінчив гімназію у Полтаві. Служив у лавах Червоної Армії.

Після закінчення Одеського інституту народної освіти викладав українську мову та літературу в загальноосвітніх школах.

Протягом 1934 – 1941 років працював заступником директора (проректором) з господарської роботи Одеського державного педагогічного інституту, викладачем кафедри української мови. Очолював роботи з реконструкції головного корпусу інституту.

У 1941 році перейшов до Одеського державного університету на посаду заступника директора з господарської роботи. Під час нацистської навали займався евакуацією університету у м. Майком, а згодом – у м. Байрам-Алі. Приймав участь в евакуації з Майкопу нафтового технічного устаткування.

Після війни продовжував працювати проректором з господарської роботи та старшим викладачем, доцентом кафедри української мови Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Захистив кандидатську дисертацію. Здобув вчене звання доцента.

Нагороджений медалями «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За оборону Кавказу».

Помер у 1977 році в Одесі.

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 50.
2. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання / гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 306.
3. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 35 – 36

Іваній Володимир Степанович

В. С. Іваній народився 24 вересня 1947 року в с. Виноградне Березівського району Одеської області.

У 1970 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а у 1973 році – аспірантуру.

В 1975 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, присвячену розвитку методів дослідження структури металевих матеріалів. У 1995 році присвоєно вчене звання професора.

З 1973 року викладав у Сумському педагогічному інституті. В 1986 – 1996 роках був проректором. В 1996 – 2005 роках обіймав посаду ректора Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. У 2006 році став завідувати кафедрою фізики.

Є автором двох підручників з фізики для вищої школи, праць з питань методики викладання фізики у вищих навчальних закладах, шляхів розвитку освіти.

У 2002 році присвоєно почесне звання заслуженого працівника освіти України, нагороджений медаллю А. С. Макаренка.

Помер 9 серпня 2020 року.

Література:

1. Енциклопедія сучасної України: у 30 т. – Т. 11: Зор – Как. – К., 2011. – 710 с.

Ільїн Ігор Іванович

І. І. Ільїн народився 26 березня 1931 року у м. Коканд Узбецької РСР в сім'ї службовця.

В 1944 році в одній із військових частин 37-ї армії 3-го Українського фронту став сином полку. Виконував обов'язки зв'язківця.

В 1954 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Продовжив навчання на педіатричному факультеті Одеського медичного інституту імені М. І. Пирогова. В 1961 – 1963 роках навчався в аспірантурі при кафедрі анатомії людини.

В 1964 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь кандидата медичних наук, у 1972 році захистив докторську дисертацію. В 1976 році присвоєно вчене звання професора.

З 1972 року працював доцентом, а з 1974 року – завідувачем кафедри анатомії людини (до 2006 року).

В 1974 – 1984 роках був проректором з наукової роботи Одеського медичного інституту імені М. І. Пирогова, а у 1984 – 1994 роках обіймав посаду ректора.

Обирався депутатом Одеської міської ради. Був головою Одеського відділення Всесоюзного товариства анатомів, гістологів та ембріологів, членом президії Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України.

За його керівництва головним напрямком наукової діяльності кафедри анатомії людини було вивчення морфологічних змін у процесі адаптації центральної нервової системи, органів і тканин організму до несприятливих факторів, властивим для водного транспорту. Підготував 1 доктора та 7 кандидатів медичних наук. Опублікував понад 160 наукових праць з актуальних питань медичної морфології.

В 1990 році присвоєне почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки Української РСР».

Помер у грудні 2016 року в Одесі.

Література

1. Одеський медуніверситет. 1900 – 2000/ І. Л. Бабій, Ю. І. Бажора, С. О. Гешелін та ін. – Одеса. 2000. – С. 26 - 27.
2. Букач В. М. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Випускники: Довідник. – Одеса: ПНПУ, 2012. – С. 12 - 13.

Інжестойкова Валентина Олексіївна

В. О. Інжестойкова народилася 20 липня 1945 року.

У 1978 році закінчила художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Навчалася в аспірантурі при кафедрі педагогіки.

В 1987 році захистила дисертацію «Формування художнього образу в образотворчій діяльності старших дошкільнят» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента, а у 2010 році – вчене звання приват-професора.

Працювала на кафедрі теорії і методики дошкільної освіти. В 1989 – 2008 роках обіймала посаду декана факультету дошкільного виховання Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2008 – 2020 роках була доцентом кафедри теорії і методики дошкільної освіти, приват-професором кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 169.

Кац Марко Львович

М. Л. Кац народився 12 серпня 1906 року в Подільській губернії.

У 1930 році закінчив Одеський інститут народної освіти.

Викладав фізику в Одеському сільськогосподарському інституті (1930 – 1941 роки), завідував кафедрою фізики в Одеському фармацевтичному інституті (1938 – 1941 роки), очолював лабораторію оптики Науково-дослідного інституту фізики Одеського державного університету (1936 – 1941 роки). Виконав одно з перших в СРСР досліджень люмінесценції забарвлених лужногалоїдних кристалів.

В 1941 – 1943 роках був доцентом Особливого відділу Московського інституту сходознавства, у 1944 – 1966 роках завідував кафедрою фізики Дагестанського медичного інституту.

У 1946 – 1980 роках завідував кафедрою оптики Саратовського державного університету, протягом 1955 – 1966 років був деканом фізичного факультету.

В 1960 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. В 1963 році присвоєно вчене звання професора.

Після відкриття лазера досліджував фізику лазерів та квантової електроніки. Був одним з трьох авторів першої в СРСР монографії, присвяченої лазерам.

Основна галузь досліджень – фізична оптика. Є автором понад 250 наукових праць.

Помер 17 травня 1990 року в Саратові (Російська Федерація).

Література:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. 1: Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 4: Фізика. Астрономі/ Упорядник І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 2003. – С. 27 - 29.

Килимник Олег Володимирович

О. В. Килимник народився 26 липня 1913 року в с. Старостіна Звенигородського повіту Київської губернії.

У 1939 році закінчив мовно-літературний факультет Одеського державного педагогічного інституту. Вчителював, писав вірші виступав з літературознавчими статтями.

В 1940 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії. У 1946 – 1952 роках працював вченим секретарем Інституту літератури Академії Наук Української РСР.

У 1948 році захистив дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Того ж року прийнятий спілки письменників України.

Протягом 1952 – 1965 років завідував кафедрами у Вищій партійній школі ЦК Компартії України, Київському інституту культури, Українському поліграфічному інституті.

У 1966 році здобув науковий ступінь доктора філологічних наук, а у 1967 році присвоєно вчене звання професора.

Досліджував розвиток української літератури ХХ століття. Автор літературознавчих творів, присвячених творчості А. Головка, О. Гончара, О. Довженко, О. Копиленка, М. Рильського, В. Сосюри, П. Тичини, П. Усенка, Ю. Яновського.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни, Червоної Зірки, медалями.

Помер 2 лютого 2001 року в Києві.

Література:

1. Українська Радянська Енциклопедія: в 12 т. – Т. 5. – Київ: ГР УРЕ, 1980. – С. 153.
2. Букач В. М. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Випускники: Довідник. – Одеса: ПНПУ, 2012. – С. 13.

Клубіс Яків Давидович

Я. Д. Клубіс народився 14 серпня 1939 року в Одесі.

У 1962 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а у 1967 році – аспірантуру.

В 1977 році в Інституті фізики Академії Наук Української РСР захистив дисертацію «Релаксація випромінюючої системи тотожних центрів» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1967 – 1984 років працював асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри фізики Одеського державного педагогічного інституту. В 1984 – 1996 роках був доцентом, а у 1997 – 2003 роках – завідувачем кафедри теоретичної фізики.

В 2003 – 2021 роках обіймав посаду професора кафедри фізики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Коло наукових інтересів включає в себе, в основному, квантову та нелінійну оптику, квантову теорію узагальнених когерентних станів, фізичну кінетику. У дослідженні надвипромінювання дав повне виведення рівняння для еволюції матриці щільності дворівневої системи в представленні чисел заповнення і розвинув теорію релаксації когерентних станів. Розглянув питання про виникнення солітонних розв'язків нелінійних хвильових рівнянь у теорії кооперативних оптичних явищ. Розробив метод обчислення моментів будь-яких порядків у квантовій теорії когерентності. Розвинув у квазікласичному наближенні теорію Хусімі квантового гармонічного осцилятора з параметричним збудженням.

Література:

1. Бібліографічний покажчик праць викладачів Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – Вип. 8. – Одеса: ПНПУ, 2015. – С. 8 – 9.

Козлов Михайло Михайлович

М. М. Козлов народився 25 вересня 1904 року у Тверській губернії.

У 1937 році закінчив літературний факультет Одеського державного педагогічного інституту, а в 1940 році – аспірантуру.

В 1937 – 1942 роках був викладачем кафедри російської літератури Одеського державного педагогічного інституту, заступником декана літературного факультету.

В 1942 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії. Був літературним співробітником газет 5-ї ударної, 46-ї армій.

Протягом 1946 – 1968 років обіймав посаду заступника директора, а потім проректора Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського з заочної форми навчання. Одночасно викладав російську літературу.

Нагороджений орденом Червоної Зірки, медалями «За бойові заслуги», «За взяття Будапешта», «За визволення Белграда», «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Помер 5 грудня 1968 року в Одесі.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны / ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 77.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 41 - 42.

Курлянд Зінаїда Наумівна

З. Н. Курлянд народилася 1 січня 1952 року в Одесі.

У 1973 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського і почала вчителювати в Овідіюполі.

В 1974 – 1980 роках працювала вчителем математики в одеській загальноосвітній школі № 3, а потім перейшла на посаду молодшого наукового співробітника сектору науково-дослідної роботи кафедри психології Одеського державного педагогічного інституту.

У 1985 році, захистивши дисертацію «Розвиток педагогічних здібностей студентів педвузів як засіб вдосконалення професійної підготовки», здобула науковий ступінь кандидата педагогічних наук. В 1988 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1993 році захистила дисертацію «Формування та розвиток професійної усталеності вчителя» на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1995 – 2020 років обіймала посаду професора кафедри педагогіки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, в 1998 – 2019 роках завідувала кафедрою.

Входила до складу спеціалізованої Вченої ради із захисту докторських дисертацій з педагогіки, редакційних колегій фазових наукових видань: «Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського», «Наука і освіта», «Наша школа».

Обрана академіком Академії вищої школи України.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Література:

1. Видные ученые Одессы: Биографическая энциклопедия. – Ч. 1. Доктора наук и профессора. – Одесса, 2005. – С. 153.

Луцьонук Арсеній Онуфрійович

А. О. Луцьонук народився у 1894 році в селянській родині с. Паульє Вітебської губернії.

З листопада 1914 року до червня 1916 року служив у Царській армії, а з червня 1916 року до квітня 1921 року після поранення знаходився у полоні в Німеччині, в таборі для військовополонених. Після ампутації ноги залишився інвалідом.

В 1922 – 1925 роках був студентом робітничого факультету при Іркутському університеті. У 1925 – 1929 роках навчався в Одеському інституті народної освіти на спеціальності «історія». Здобувши диплом про вищу освіту, з серпня 1929 року до лютого 1930 року працював інспектором Куп'янського окружного відділу народної освіти. В 1925 році вступив до ВКП(б).

З березня 1930 року до січня 1931 року був деканом соціально-економічного факультету Одеського інституту професійної освіти. З лютого 1931 року до вересня 1933 року навчався в аспірантурі Інституту Червоної професури у Харкові. Здобув вчене звання доцента.

З жовтня 1933 року до серпня 1935 року завідував кафедрою загальної історії Дніпропетровського державного університету. З вересня 1935 року до серпня 1937 року працював в Одесі завідувачем кафедри загальної історії та деканом історико-філологічного факультету педагогічного інституту.

З 1 вересня 1937 року до червня 1938 року був директором Одеського педагогічного інституту.

З 10 червня 1938 року до 21 січня 1940 року був під арештом. Після звільнення реабілітований.

Потім викладав в Одеському педагогічному інституті. Після евакуації, з 1941 року, працював завідувачем кафедри П'ятигорського педагогічного інституту. З 1956 року був доцентом Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Помер 3 серпня 1967 року в с. Крижанівка під Одесою. Похований у Києві.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием ХХ века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 5./ В. А. Смирнов. – Одесса: Астропринт, 2011. – С. 538 - 576.
2. Букач В. М. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 31 - 32.

Луценко Іван Антонович

І. А. Луценко народився 17 травня 1915 року в селі Прибужжя Херсонської губернії.

В 1941 році закінчив Одеський державний педагогічний інститут.

Учасник Другої світової війни. Після війни був сільським кореспондентом газети «Чорноморська комуна».

В 1949 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

В 1947 – 1953 роках працював на кафедрі української літератури Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1953 – 1979 років викладав у Дніпропетровському державному університеті, Миколаївському державному педагогічному інституті.

Захистивши у 1968 році дисертацію, здобув науковий ступінь доктора філологічних наук, а у 1972 році – вчене звання професора.

В 1980 – 1988 роках обіймав посаду завідувача кафедри, а у 1988 – 1998 роках – посаду професора кафедри методики викладання української мови і літератури Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова.

Член Спілки письменників України з 1950 року.

Автор близько 300 опублікованих праць, серед яких 10 монографій та навчальних посібників.

Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни 1, 2 ступенів, «За мужність» та 19 медалями.

Помер 27 травня 2006 року в Києві.

Література:

1. Письменники Радянської України. 1917 – 1987 : біобібліографічний довідник / авт.-упоряд. В. К. Коваль, В. П. Павловська. – К. : Радянський письменник, 1988. – С. 37
2. Українська літературна енциклопедія : в 5 т. – Т. 3. – К., 1995. – С. 241.
3. Літературна лоція Херсонщини (XII початок XXI ст.): довідник / М. Каляка. – Херсон : Просвіта, 2009. – С. 216.
4. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 52 - 53.

Михайлов Валерій Іванович

В. І. Михайлов народився 6 вересня 1939 року в Москві.

У 1961 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Працював асистентом в Одеському технологічному інституті холодильної промисловості.

В 1968 році закінчив хіміко-технологічний факультет Одеського політехнічного інституту. З 1969 року працював в Одеському відділенні Державного океанографічного інституту інженером, керівником гідрохімічного загону, науковим співробітником, завідувачем лабораторії.

У 1980 році захистив дисертацію «Особливості гідрохімічного режиму поверхневого мікрошару північної частини Атлантичного океану» на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук.

В 1986 році була обраний директором Українського наукового центру екології моря. З 1992 року викладав в Одеському державному університеті, обіймаючи посади доцента, професора кафедри фізичної географії і природокористування.

У 1994 році захистив дисертацію «Поверхневий шар Світового океану» на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук.

В 2003 – 2011 роках завідував кафедрою океанології та морського природокористування Одеського державного екологічного університету.

Наукові інтереси пов'язані з дослідженням забруднення Світового океану, питаннями комплексної оцінки стану морських екосистем за даними функціонального екологічного моніторингу. Обраний членом-кореспондентом Міжнародної організації ОКОНС (Великобританія), академіком Української екологічної академії.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: біобібліографічний довідник. – Випуск II. Природничі науки. 1946 – 1996. – Ч. 1. Геологи. Географи / упорядн. Л. М. Бур'ян. – Одеса: ОДНБ, 2000. – С. 152 - 155.

Міщенко Гаврило Панасович

Г. П. Міщенко народився 5 квітня 1911 року на Єлисаветградщині.

Закінчив Кіровоградський учительський інститут, а у 1938 році – географічний факультет Одеського педагогічного інституту.

В 1941 – 1946 роках перебував у лавах Червоної Армії.

До 1953 року викладав у Кіровоградському педагогічному інституті, Глухівському учительському інституті, Осипенківському учительському інституті.

У 1951 році захистив дисертацію «Фізико-географічна характеристика Кіровоградської області» на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук.

В 1953 – 1956 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

В 1961 році присвоєно вчене звання доцента.

До виходу на пенсію працював в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. У 1960 – 1970 роках був деканом геолого-географічного факультету. В 1970 – 1973 роках завідував кафедрою фізичної географії

Вивчав природу Кіровоградської області, проводив геоморфологічні дослідження долин річок Інгул та Інгулець. Розробляв питання диференціювання фізико-географічних комплексів, фізико-географічного районування, комплексного картографування, раціонального природокористування. Був почесним членом Географічного товариства України. Автор понад 40 наукових праць.

Помер 25 березня 1993 року.

Література:

1. Географічна енциклопедія України: в 3-х томах. – Т. 2. – К.: УРЕ, 1990. – С. 377.
2. Вчені вузів Одеси: Бібліографічний довідник. – Вип. II. Природничі науки. 1946 – 1996. – Ч. 1. Геологи. Географи./ Упоряд. Л. М. Бур'ян. – Одеса: ОДНБ, 2000. – С. 156 - 158.

Моїсєєв Лев Михайлович

Л. М. Моїсєєв народився 7 травня 1938 року в с. Довжанка Одеської області.

В 1960 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Навчався в аспірантурі.

В 1960 – 1961 роках вчителював у Красноокнянському районі Одещини.

У 1961 – 1964 роках служив у лавах Радянської Армії.

Протягом 1964 – 1977 років працював на кафедрі фізики Одеського державного педагогічного інституту. Пройшов шлях від лаборанта до доцента. У 1972 – 1975 роках був заступником декана фізико-математичного факультету.

В 1971 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1974 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1977 – 1984, 1986 – 1988 роках завідував кафедрою методики фізики та технічних засобів навчання.

У 1984 – 1986 роках перебував у відрядженні в Республіці Куба.

З 1988 року до 1996 року виконував обов'язки проректора по заочній формі навчання, другого проректора з навчальної роботи Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Протягом 1999 – 2014 років був завідувачем кафедри методики викладання фізики та технічних засобів навчання. До серпня 2015 року обіймав посаду доцента кафедри фізики.

В 2004 році присвоєно вчене звання приват-професора.

У 1996 – 2015 роках був головою профспілкового комітету університету.

В 1988 році нагороджений знаком «Відмінник народної освіти УРСР».

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 – 2. – С. 185.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 59 - 60.

Мороз Ігор Вікторович

І. В. Мороз народився в 1961 році в Одесі.

У 1983 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Працював методистом, викладачем, тренером у Добровільному спортивному товаристві «Авангард».

В 1986 році був зарахований на посаду викладача кафедри гімнастики Одеського педагогічного інституту. У 1988 – 1991 роках навчався в аспірантурі.

У 1994 році захистив дисертацію «Особливості застосування засобів наочності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку з вадами зору» на

здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 2002 році присвоєно вчене звання доцента.

У 2000 – 2003 роках обіймав посаду завідувача кафедри гімнастики Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

З 2005 року завідує кафедрою фізичного виховання і спорту Національного університету «Одеська юридична академія».

Є майстром спорту СРСР зі спортивної гімнастики.

Нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 47.

Нейдорф Яків Якович

Я. Я. Нейдорф народився 19 жовтня 1912 року у Катеринославі.

Навчався на німецькому відділенні Одеського інституту соціального виховання.

З 1938 року викладав в Одеському педагогічному інституті іноземних мов.

В 1941 – 1949 роках перебував у лавах Червоної Армії. Майор запасу.

У 1951 – 1960 роках працював в Одеському педагогічному інституті іноземних мов.

В 1960 – 1984 роках викладав в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова, обіймав посади старшого викладача, доцента кафедри німецької філології, завідувача кафедри іноземних мов, декана факультету романо-германської філології.

В 1972 році захистив дисертацію «До історії мовного «Плодоносного товариства» XVIII століття у Німеччині» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Нагороджений медаллю «За бойові заслуги».

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 152.

Нестеренко Вікторія Володимирівна

В. В. Нестеренко народилася 6 лютого 1973 року в Одесі.

У 1995 році закінчила факультет фізичного виховання Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, в якому працювала з 2000 року. Пройшла шлях від лаборанта до професора кафедри дошкільної педагогіки.

В 2003 році захистила дисертацію «Підготовка майбутніх педагогів до виховання у дошкільників навичок здорового способу життя» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. У 2007 році присвоєно вчене звання доцента.

У 2013 році захистила дисертацію «Теоретико-методологічні засади підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в системі заочного навчання» з присудженням наукового ступеня доктора педагогічних наук. В 2015 році присвоєно вчене звання професора.

Вивчала питання якості професійної підготовки майбутніх педагогів дошкільної освіти, методики виховання у дітей здорового способу життя.

Керувала аспірантурою, входила до складу Спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських і докторських дисертацій з педагогіки, була заступником головного редактора «Наукового вісника Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського».

Померла 5 травня 2018 року в Одесі.

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 49.

Нільве Ганна Іллівна

Г. І. Нільве народилася 26 липня 1918 року в Одесі.

У 1939 році закінчила історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту. Працювала асистентом кафедри марксизму – ленінізму Одеського медичного інституту.

Під час нацистської навали з 1941 року перебувала в евакуації та до 1945 року вчителювала у місті Семипалатинськ.

В 1945 – 1953 та 1956 – 1959 роках працювала старшим викладачем кафедри історії народів СРСР Одеського державного університету, а у 1953 –

1956 роках – старшим викладачем кафедри історії народів СРСР Одеського державного педагогічного інституту.

У 1956 році в Московському державному історико-архівному інституті захистила дисертацію «Боротьба класів та партій з аграрного питання у II Державній думі» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

Протягом 1959 – 1964 років була директором одеської середньої школи робітничої молоді № 13 та продовжувала за сумісництвом викладацьку роботу в Одеському державному університеті та Одеському кредитно-економічному інституті.

В 1964 році була прийнята на посаду старшого викладача кафедри історії КПРС і філософії Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. З 1965 року обіймала посаду доцента кафедри марксизму-ленінізму, а з 1968 року – доцента кафедри політекономії.

У 1969 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1979 році захистила дисертацію «Розробка В. І. Леніним аграрного питання з 1893 р. до 1917 р.: соціально-політичний аспект» та здобула науковий ступінь доктора історичних наук.

З 1979 року виконувала обов'язки професора кафедри політичної економії.

Вивчала проблеми селянства та питання аграрної політики в Росії у дореволюційний період.

Померла 5 травня 1981 року в Одесі.

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 55 - 56.

Овчарек Олександр Мойсейович

О. М. Овчарек народився у жовтні 1934 року в Миколаєві.

В 1956 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Викладав в Одеському інституті інженерів морського флоту, працював в учбово-спортивному комбінаті Одеської обласної ради спортивного товариства «Авангард».

Протягом 1965 – 1980 років обіймав посади асистента, старшого викладача кафедри спорту Одеського державного педагогічного інституту. У 1980 – 1994 роках завідував кафедрою спортивних ігор.

У 1994 – 2019 роках був доцентом, приват-професором кафедри спортивних ігор Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1977 році захистив дисертацію «Експериментальне обґрунтування методики вдосконалення групових нападних дій у волейболі» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1982 році присвоєно вчене звання доцента, а у 2004 році – вчене звання приват-професора.

Займався питаннями методики тренування та методики викладання волейболу.

Помер у 2020 році в Одесі.

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 53.

Оксман Еммануїл Григорович

Е. Г. Осман народився 16 січня 1899 року у Вознесенську.

У 1924 році закінчив Одеський інститут народної освіти.

Навчався в аспірантурі при Одеському історико-археологічному музеї.

З 1925 року проводив семінарські заняття з краєзнавства на курсах підвищення кваліфікації вчителів при Одеському інституті народної освіти.

Брав участь в археологічних експедиціях на о. Березань, в Ольвії. Під час наукового відрядження до Ленінграду працював в Державному Ермітажі, Державній академії матеріальної культури.

З січня 1927 року працював в Одеській публічній бібліотеці.

В 1929 – 1930 роках викладав в Одеському інституті народної освіти.

Протягом 1920-х років брав участь у діяльності археологічної секції Одеської комісії краєзнавства при Всеукраїнській Академії Наук.

У 1931 році був вперше засуджений на 10 років ув'язнення. Достроково звільнився в 1924 році. В 1937 році був вдруге заарештований та засуджений за «контрреволюційну діяльність». Звільнився в 1947 році. Реабілітований у 1990 році.

Помер в 1961 році в Москві.

Література:

1. Історична наука у Національній академії наук України в особах: Енциклопедичний довідник. – К.: ІУ НАНУ, 2018. – С. 491 - 492.

Окунь Абрам Григорович

А. Г. Окунь народився 31 січня 1909 року в Могильовській губернії.

У 1930 році закінчив єврейський сектор Одеського інституту народної освіти, а у 1933 році – аспірантуру.

З 1933 року працював доцентом кафедри теоретичної механіки Одеського державного університету. Водночас обіймав посаду доцента кафедри математики Одеського державного педагогічного інституту, зокрема, до 1938 року викладав на єврейському секторі. До 1938 року також працював в Одеському німецькому педагогічному інституті.

В 1941 році представив та захистив як дисертацію працю «Гіперболічна геометрія: Підручник для педвузів» та здобув науковий ступінь кандидата наук та вчене звання доцента.

Наприкінці 1941 року пішов добровольцем до лав Червоної Армії. Загинув у 1944 році у Корсунь-Шевченківській битві.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. – Вип. I. Природничі науки. 1865 – 1945. – Ч. 2. Математики. Механіки./Упор. І. Е. Рікун. – Одеса: ОДНБ, 1995. – С. 88 - 89.

Орнес Зіновій Веніамінович

З. В. Орнес народився 23 жовтня 1922 року в Одесі.

Протягом 1939 – 1946 років перебував у лавах Червоної Армії. В 1941 році закінчив Ризьке піхотне училище. Воював у складі 157 стрілецької дивізії.

З 1949 року тренував баскетбольні команди інституту, збірну команду області.

У 1952 році закінчив факультет фізичного виховання і спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, в якому працював до 1996 року на кафедрі фізичного виховання. В 1967 – 1991 роках обіймав посаду завідувача кафедри.

В 1984 році присвоєно вчене звання доцента.

Нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни 2 ступеня, медалями «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», А. С. Макаренка та іншими. Відмінник освіти СРСР.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – участниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 88 – 89.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 56.

Палтишев Микола Миколайович

М. М. Палтишев народився 10 жовтня 1946 року в Ленінграді (РРФСР).

У 1976 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

В 1971 – 1993 роках працював викладачем фізики професійно-технічного училища № 1 міста Одеси. У 1993 – 2004 роках завідував кафедрами педагогіки і психології, початкового і дошкільного виховання Одеського інституту удосконалення вчителів. З 2004 року викладав фізику в одеській загальноосвітній школі № 55.

В 1987 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Є автором понад 170 опублікованих праць, в тому числі навчальних посібників для вчителів.

Автор поетапної системи навчання, яка була визнана Академією педагогічних наук СРСР та Академією педагогічних наук України. Його досвід вивчався Державними комітетами СРСР та УРСР з професійно-технічної освіти та був запропонований для впровадження у закладах освіти.

Обирався народним депутатом СРСР, членом Верховної Ради СРСР (1989 – 1991 роки).

Нагороджений медаллю «За трудову доблесть», Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР, знаком Академії педагогічних наук України «К. Д. Ушинський», знаком «Відмінник освіти України» та іншими відзнаками. Є лауреатом педагогічної премії СРСР імені Н. К. Крупської. В 1987 році Указом Президії Верховної Ради Союзу РСР присвоєно почесне звання «Народний вчитель СРСР».

Помер 5 вересня 2021 року в Одесі.

Література:

1. Ежегодник Большой Советской Энциклопедии. – 1988. – Вып. 32. – М.: БСЭ, 1988. – С. 574.
2. Демченко Д. М., Савельєва Н. В., Фурсенко Л. І. Педагогічний Олімп Одещини. – Вид. 2-ге, доп. – Одеса: ТОВ РВА «Смол», 2008. – С. 220.

Пелих Галина Федорівна

Г. Ф. Пелих народилася у 1923 році в Київській губернії.

У 1940 – 1944 роках навчалася на літературно-мовному факультеті Одеського державного педагогічного інституту.

Під час нацистської навали в евакуації у Байрам-Алі одночасно з навчанням працювала у військовому шпиталі.

Після війни навчалася в аспірантурі. Працювала секретарем Одеського обласного комітету ЛКСМ України.

Згодом захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук, присвоєно вчене звання доцента.

Викладала українську мову в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

З 1960 року працювала в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова, обіймала посаду доцента кафедри української мови.

Обиралася депутатом Верховної Ради Української РСР 2-го скликання.

Нагороджена медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.».

Література:

1. Південноукраїнський державний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського: Історичний поступ. Сучасність. Майбутнє. / О. Я. Чебикін, І. А. Болдирєв та ін. – Одеса, 2007. – С. 60.
2. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015)/ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 595.

Погребинський Олександр Петрович

О. П. Погребинський народився в 1905 році у Чернігові.

Закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти.

Вивчення матеріали одеських та київських архівів, результатом чого стала монографія «Столипінська реформа на Україні», яка була першою роботою, що розглянула роль економіки у розвитку окремого регіону Російської імперії кінця XIX – початку XX століть.

У 1931 – 1933 роках в Києві був співробітником комісії з вивчення історії Західної Європи кафедри історії Заходу Всеукраїнської Академії Наук.

З 1933 року жив і працював у Москві. Викладав в Інституті народного господарства імені Г. В. Плеханова, а потім у Фінансовому інституті.

В 1950 році захистив дисертацію «Мобілізація промисловості царської Росії у першу світову війну» на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання професора.

Наукові інтереси були сконцентровані на дослідженні проблем взаємодії загальних закономірностей капіталістичного розвитку та специфічних економічних, соціальних, історичних особливостей, їх прояву в Росії в XIX – початку XX століть.

Помер в 1979 році в Москві.

Література:

1. Одеські історики. Енциклопедичне видання. – Том 1 (початок XIX – середина XX ст.). – Одеса: Друкарський дім, 2009. – С. 308 - 310.

Покритан Анатолій Карпович

А. К. Покритан народився 2 грудня 1920 року.

З вересня 1939 року до жовтня 1943 року перебував у лавах Червоної Армії. Воював у складі частин Південно-Західного та Північно-Західного фронтів. Був тяжко поранений.

В 1948 році закінчив філологічний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

У 1952 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

До 1968 року завідував кафедрою в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д.Ушинського.

В 1967 році захистив дисертацію і здобув науковий ступінь доктора економічних наук. Присвоєно вчене звання професора.

З 1968 року викладав в Одеському інституті народного господарства, очолював кафедру політичної економії, а згодом – кафедру економічних теорій Одеського економічного університету.

Є фундатором одеської економічної школи, автором понад 200 наукових праць, серед яких 20 монографій та підручників з питань економіки.

Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора, Вітчизняної війни 1 і 2 ступенів, 10 медалями. Присвоєні почесні звання «Заслужений працівник вищої школи УРСР», «Заслужений діяч науки і техніки УРСР».

Помер 27 вересня 2003 року в Одесі.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. институт им. К. Д. Ушинского; Авт.- сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. (руков.) и др, – Одесса: Маяк, 1990. – С. 92 - 94.
2. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 58 - 59.
3. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 59 - 60.

Романовський Олександр Іванович

О. І. Романовський народився 1 вересня 1907 року в с. Пеньківка Кам'янець-Подільської губернії.

У 1935 році закінчив історичне відділення Одеського державного педагогічного інституту.

Працював лектором Одеського обкому КПУ, директором та вчителем історії 2-ї залізничної школи Одеси, старшим викладачем кафедри основ марксизму-ленінізму Львівського державного університету.

В 1942 – 1945 роках перебував у лавах Червоної Армії, служив у складі 6-ї гвардійської стрілецької Ровенської дивізії.

У 1945 – 1948 роках був лектором Рівненського та Одеського обласних комітетів КПУ.

В 1948 – 1971 роках викладав в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова, обіймав посади асистента кафедри марксизму-ленінізму, старшого викладача, доцента кафедри історії КПРС,

Захистив дисертацію «Боротьба КПРС за ідейну та організаційну єдність свої рядів (1925 – 1930 рр.)». Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Нагороджений орденами Вітчизняної війни 1 та 2 ступенів, медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.»

Помер у грудні 1974 року в Одесі.

Література:

1. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 191.

Савченко Яків Андрійович

Я. А. Савченко народився 2 травня 1924 року на Черкащині.

В роки нацистської окупації Одеси був розвідником, а потім воював у складі 248 Одеської стрілецької дивізії. Приймав участь у штурмі Берліна.

Після війни закінчив Одеського державний педагогічний інститут.

Вчителював, був директором школи в с. Ясски Одеської області.

Кандидат історичних наук, доцент.

Протягом 17 років викладав історію України в Одеському регіональному інституті державного управління. Працював на кафедрі історії України Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Нагороджений трьома орденами Червоної Зірки, орденами Вітчизняної війни 1 та 2 ступенів, «За заслуги» 3 ступеня, «За мужність» 3 ступеня, медалями «За оборону Одеси», «За визволення Варшави», «За взяття Берліна», «За перемогу на Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.»

Помер у червні 2020 року в Одесі.

Література:

1. Букач В. М. Історики Південноукраїнського національного Педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 77 - 78.

Савчук Микола Панасович

М. П. Савчук народився 16 грудня 1899 року в с. Зубівщина Волинської губернії.

Після короткотермінових педагогічних курсів, у 1918 році почав вчителював на селі.

У 1930 році закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти, а у 1931 році екстерном склав іспити за біологічний факультет Одеського інституту професійної освіти та вступив у аспірантуру при Одеському науково-дослідному інституті біології.

До 1934 року викладав філософію у вищих навчальних закладах Одеси.

З 1934 року працював в Одеському державному університеті.

В 1935 році захистив дисертацію «Походження регенераційної бластоми у хвостатих амфібій» і здобув науковий ступінь кандидата біологічних наук. У 1937 році присвоєно вчене звання професора, став завідувачем кафедри.

Наприкінці 1937 року призначений виконувачем обов'язків ректора, а протягом 1939 – 1948 років обіймав посаду ректора Одеського державного університету.

У серпні 1948 – серпні 1949 років працював міністром освіти Української РСР.

З 1949 року завідував кафедрою зоології безхребетних Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

В 1948 році був обраний членом-кореспондентом Академії Наук Української РСР.

Як науковець досліджував закономірності регенерації тканини та органів безхребетних тварин, вивчав проблеми крайової паразитології.

Нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора, медалями. Присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки Української РСР.

Помер 16 лютого 1976 року в Одесі.

Література:

1. Українська Радянська Енциклопедія: у 12 т. – 2-е вид. – Т. 9. – Київ: ГР УРЕ, 1983. – С. 544.
2. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний Словник. – Т. 1: Ректори. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 78 - 82.

Самулевич Павло Олександрович

П. О. Самулевич народився 3 травня 1887 року в м. Кам'янець-Подільській у робітничій родині.

Закінчив двохкласне міське училище та склав іспит на звання народного вчителя. Працював у Консисторії. В 1907 році склав іспит на звання земського страхового агента і був прийнятий на службу в губернську Земську управу, де працював до 1919 року.

В 1919 році вступив до Червоної Армії, приймав участь у громадянській війні. В 1920 році працював у Балті помічником повітового військового комісару, потім був членом виконкому Балтської повітової ради, завідувачем відділів народної освіти та інформаційним, редагував місцеву газету «Вісті».

У грудні 1920 року переїхав до Одеси, де виконував обов'язки заступника завідувача управління губвиконкому та соредактора газети «Більшовик». З жовтня 1921 року завідував Одеським робітничим факультетом при політехнічному та сільськогосподарському інститутах, де також вів заняття з російської історії. У 1921 році організував в Одесі «Товариство української пролетарської культури».

З квітня 1923 року до серпня 1925 року був ректором Одеського інституту народної освіти (ОІНО). За сумісництвом продовжував виконувати обов'язки декана робітничих факультетів Одеського політехнічного інституту та ОІНО.

З серпня 1925 року до квітня 1927 року працював завідувачем Одеського відділу народної освіти, обирався членом президії Одеського окружного виконкому, членом президії Одеської міської ради. У квітні 1927 року був призначений директором Одеського торгового технікуму.

У 1928 році отримав документ про вищу освіту, здавши екстерном іспити за історичну секцію факультету професійної освіти Одеського інституту народної освіти.

Згодом обіймав посаду завідувача сектором науки та вузів обласного комітету КП(б)У, з якої був звільнений у 1932 році та за «національний ухил» виключений з ВКП(б). Далі працював на рафінадному заводі.

Рішенням виїзної сесії Військової колегії Верховного Суду СРСР від 26 жовтня 1937 року був засуджений до смертної кари, а 27 жовтня 1937 року розстріляний в Києві. 25 липня 1957 року Військова Колегія Верховного Суду Союзу РСР відмінила обвинувальний вирок та закрила карну справу за відсутністю.

Література:

1. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 3. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2016. – С. 108 - 130.
2. Букач В. М. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники:

**Сахнович
Лев Аронович**

Л. А. Сахнович народився у 1932 році в Луганську.

В 1953 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, а у 1956 році – аспірантуру.

У 1956 – 1957 роках викладав в Ізмаїльському педагогічному інституті, а в 1957 – 1964 роках – в Одеському технологічному інституті харчової промисловості.

В 1958 році захистив дисертацію «Про приведення несаспряжених операторів до діагонального виду» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, а у 1960 році – дисертацію «Спектральний аналіз несамоспряжених цілком неперервних операторів з єдиною точкою спектра» і здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук.

Протягом 1964 – 1999 років працював в Одеському електротехнічному інституті зв'язку імен О. С. Попова.

У 2000 році виїхав до США.

Є автором близько 200 наукових праць. Підготував 10 кандидатів наук.

Література:

1. Лев Аронович Сахнович: библиографический указатель литературы/ сост. И. Э Рикун. – Одесса: ОГНБ, 1991. – 22 с.
2. Вчені вузів Одеси: Біобібліографічний довідник. Природничі науки. – Вип. II. 1946 – 2010. – Ч. 2. Математики. Механіки/ упоряд. І. Е. Рікун. – Одеса: ОННБ, 2010. – С. 220 - 223.

**Свердликівський
Олександр Йосипович**

О. Й. Свердликівський народився у 1898 році в Кам'янець-Подільській губернії.

У 1918 – 1921 роках служив у Червоній Армії.

В 1926 році закінчив Академію комуністичного виховання імені Н. К. Крупської, а згодом Одеський інститут народної освіти.

У 1937 – 1941 роках викладав в Одеському педагогічному інституті, в 1938 – 1940 роках був заступником директора інституту.

В 1941 – 1944 роках перебував у лавах Червоної Армії, воював у складі частин 95 стрілецької дивізії.

Протягом 1944 – 1969 років працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, викладав психологію.

В 1946 – 1948 роках був директором Одеського учительського інституту.

Нагороджений орденом Червоної Зірки і медалями.

Помер в 1982 році.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института – учасниках Великой Отечественной войны/ ОГПИ им. К. Д. Ушинського; Авт.-сост.: К. Б. Бабенко, К. А. Бондаренко, В. Г. Орищенко. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 97 – 98.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 66 - 67.

Сербський Георгій Петрович

Г. П. Цаков - Сербський народився 16 серпня 1900 року в Одесі.

У 1925 році закінчив літературний факультет Одеського інституту народної освіти.

Працював в обласному архіві, викладав у навчальних закладах Одеси, в тому числі на робітничому факультеті Одеського інституту народної освіти.

У 1930-х роках обіймав посаду професора в Одеському педагогічному інституті. Одночасно викладав в Одеському державному університеті.

В 1938 році захистив дисертацію «Два заслання Пушкіна» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

Під час нацистської окупації Одеси викладав в Одеському університеті.

19 березня 1945 року був засуджений до 10 років позбавлення волі. У 1954 році був звільнений від покарання із зняттям судимості.

Протягом 15 років завідував кафедрою в педагогічному інституті м. Фергана (Узбецька РСР).

Вивчав творчість О. С. Пушкіна. Приймав участь у роботі Пушкінської комісії Одеського будинку вчених. Писав вірші.

З 1972 року проживав та працював у Києві.

Помер 11 вересня 1973 року. Реабілітований у серпні 1997 року.

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 67.

Симоненко Михайло Кіндратович

М. К. Симоненко народився 23 травня 1915 року в селі Домошлин Чернігівської губернії у селянській родині.

Трудову діяльність розпочав в 1932 році різноробочим на Одеській джутовій фабриці. В 1934 – 1941 роках працював на різних посадах у комсомольських органах м. Одеси. Вступив до ВКП(б).

Учасник Другої світової війни. Воював у складі частин Сталінградського, 3-го Українського та 1-го Білоруського фронтів. Приймав участь в обороні Сталінграду, визволенні Одеси, взятті Берліну. Після війни був направлений на партійну роботу, зокрема, у 1951 – 1958 роках був секретарем партійного комітету Одеського державного університету, а в 1958 – 1964 роках – завідувачем відділу науки і культури Одеського обкому Компартії України.

В 1951 році закінчив історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту. В 1963 році йому було присвоєно вчене звання доцента, а у 1970 році присуджений науковий ступінь кандидата економічних наук.

В 1964 – 1976 роках обіймав посаду ректора Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Після виходу на пенсію працював доцентом кафедри політичної економії Одеського державного університету імені І. І. Мечникова.

Як дослідник вивчав питання історії політичних економічних теорій, історії педагогіки та проблеми програмованого навчання в загальноосвітній школі та педагогічних навчальних закладах. Є автором біля 40 опублікованих робіт.

Обирався головою педагогічного товариства Одеської області, Одеського відділення Товариства Радянсько – Угорської дружби.

Нагороджений орденами Червоного Прапора, Трудового Червоного Прапора, Вітчизняної війни II ст., Червоної зірки, медалями «За відвагу» та іншими.

Помер у 1989 році в м. Одеса.

Література:

1. Память огненных лет: О выпускниках, студентах и сотрудниках института - участниках Великой Отечественной войны/ Од. гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского; Авт.-сост. Бабенко К. Б., Бондаренко К. А., Орищенко В. Г.; Редкол.: Сермеев Б. В. (руков.) и др. – Одесса: Маяк, 1990. – С. 98 - 99.
2. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 9 - 10.
3. Букач В. М. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 41 - 42.

Синицин Мойсей Сергійович

М. С. Синицин народився 26 серпня 1899 року в с. Гончарівка Харківської губернії

У 1930 році закінчив історичний факультет Одеського інституту народної освіти, а у 1933 році – аспірантуру при Одеському археологічному музеї.

Приймав активну участь в роботах Азово-Чорноморської та Ольвійської експедицій. Проводив розкопки біля Варварки, Кисельово, Петуховки тощо.

З березня 1933 року до березня 1936 року працював завідувачем археологічним відділом Полтавського краєзнавчого музею. У 1936 – 1939 роках обіймав посади заступника директора Херсонського краєзнавчого музею та Миколаївського історичного музею.

З кінця 1939 року до 15 липня 1941 року працював старшим науковим співробітником Одеського археологічного музею, збирав матеріали для дисертації, яку захистив після війни, здобувши науковий ступінь кандидата історичних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1944 – 1956 років обіймав посаду доцента Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

У 1956 – 1967 роках був доцентом кафедри стародавнього світу та археології Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. З 1957 року ввів для студентів історичного факультету Одеського університету обов'язкову археологічну практику, яку перші кілька років фінансував особисто. Базою для практики стало античне городище у с. Роксолани.

Одночасно у 1959 – 1961 роках працював директором Одеського археологічного музею, а у 1959 – 1966 роках був головою відновленого Одеського археологічного товариства. У 1960 році було поновлено видання «Записок Одеського археологічного товариства» (ЗООТ).

Займався дослідженнями пам'яток доби бронзи й скіфо-сарматського часу. За його участю вирішувалися всі питання, пов'язані з виявленням та охороною археологічних пам'яток Північного Причорномор'я, проведенням охоронних розкопок на Кам'яній горі біля с. Орловка Одеської області, розвідок з закладкою шурфів на слов'янських пам'ятках IX – X століть між Болградом та с. Криничне Одеської області. До 1966 року він розкопав 2 тис. кв. м Роксоланського городища, що дало можливість вважати Ніконій у перші століття нашої ери закритим укріпленням з ще одним сусіднім поселенням. На підставі зібраних матеріалів вчений визначив стратиграфію городища, вирішив питання економіки та культури міста. Поповнив експозицію Одеського археологічного музею зразками господарської та ремісничої діяльності мешканців стародавнього Ніконія.

Помер у грудні 1973 року в Одесі.

Література:

1. М. С. Синицын – первый председатель Одесского археологического общества/ Н. М. Секерская. // 150 лет Одесскому Обществу истории и древностей: Тезисы докладов юбилейной конференции. / Отв. ред. В. Н. Станко. – Одесса, 1989. – С. 43-45.
2. М. С. Синицын – сотрудник Полтавского краеведческого и Одеського археологического музеев/ Н. М. Секерская, Г. Ф. Крисилова.// Старожитності Лівобережного Подніпров'я — 2017: збірник наукових праць. Пам'яті М. Я. Рудинського (1887—1958). — К.: ЦП НАНУ і УТОПК, 2017. — С. 157 – 161.
3. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 72 - 74.

Соколенко Олександра Іванівна

О. І. Соколенко народилася в 1935 році.

В 1960 році закінчила фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Вчителювала в Ананьївській загальноосвітній школі Одеської області.

З 1961 року працювала в Одеському педагогічному інституті лаборантом кафедри фізики.

У 1967 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1971 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1975 – 1985 роках була деканом фізико-математичного факультету, в 1985 – 1987 роках – проректором з навчальної роботи, в 1988 – 1993 роках – завідувачем кафедри фізики. В 1994 – 2015 роках обіймала посаду професора кафедри фізики Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 2009 році присвоєно вчене звання приват-професора.

Вивчала питання зв'язку електронної структури з властивостями твердих тіл. Займалася питаннями методики викладання фізики. Є автором понад 90 опублікованих праць.

Обрана академіком Української академії національного прогресу.

Обиралася депутатом Одеської міської та Центральної районної (м. Одеси) рад.

Нагороджена орденом «Знак Пошани», знаком «Відмінник освіти УРСР».

Література:

1. Букач В. М. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Випускники: Довідник. – Одеса: ПНПУ, 2012. – С. 26 - 27.

Соколовський Валентин Степанович

В. С. Соколовський народився у 1938 році в Одесі.

В 1960 році закінчив факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту, а у 1968 році – лікувальний факультет Одеського медичного інституту імені М. І. Пирогова.

У 1968 – 1970 роках працював лікарем-фізіологом аварійно-рятувального загону Чорноморського морського пароплавства, а у 1970 – 1978 роках – асистентом кафедри нормальної фізіології Одеського медичного інституту.

У 1978 році захистив кандидатську дисертацію «Вплив гіпербаричної гіпотермії на температуру тіла і деякі показники кровообігу».

В 1978 році очолив кафедру спорту Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. В 1982 – 1987 роках був деканом факультету фізичного виховання.

З грудня 1987 року завідував кафедрою фізичного виховання і здоров'я з лікувальною фізкультурою і лікарським контролем Одеського медичного інституту, а з 2007 року – кафедрою фізичного виховання, спортивної медицини, фізичної реабілітації та валеології Одеського медичного університету.

У 1991 році захистив дисертацію «Адаптація організму людини до напруженої м'язової діяльності і розробка критеріїв оцінки» на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук. В 1992 році присвоєно вчене звання професора.

Головною сферою наукових досліджень були питання адаптації організму спортсмена до багаторічних тренувальних навантажень, управління тренувальним процесом, застосування кореляційної лазерної спектроскопії в доклінічній діагностиці, а також критерії оцінки рівня здоров'я й адаптаційних перебудов, проблеми валеології. Підготував 14 кандидатів та 2 докторів наук.

Є автором понад 180 наукових праць, серед яких 7 навчальних посібників, 17 винаходів, 27 авторських свідоцтв.

Майстер спорту СРСР.

У 2000 році присвоєно звання «Заслужений працівник освіти України».

Помер у 2008 році в Одесі.

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 76 - 77.

Соломонюк Роман Єфремович

Р. Є. Соломонюк народився у 1893 році в Балтському повіті Подільської губернії.

В 1908 – 1915 роках був вчителем церковно-приходської школи. Потім перебував на військовій службі.

У 1929 році закінчив Одеський інститут народної освіти, а у 1932 році – аспірантуру.

В 1930 – 1933 роках викладав на робітничому факультеті Одеського сільськогосподарського інституту.

У 1936 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук. В 1937 році присвоєно вчене звання доцента.

В 1933 – 1943 роках працював на кафедрі фізики Одеського державного університету.

У 1944 – 1946 роках очолював кафедру фізики, а в 1952 – 1967 роках був деканом фізико-математичного факультету Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. До 1974 року обіймав посаду доцента кафедри фізики.

В 1926 – 1927 роках та у 1948 – 1956 роках обирався депутатом Одеської міської ради.

Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.».

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 70.

Табаків Юрій Якович

Ю. Я. Табаков народився 29 жовтня 1949 року у Курганській області РРФСР.

У 1973 році закінчив Одеський державний педагогічний інститут імені К. Д. Ушинського, здобувши кваліфікацію вчителя початкових класів.

В 1971 – 1983 роках був директором одеської середньої школи № 99.

З 1983 року працював в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

В 1982 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, а у 1989 році присвоєно вчене звання доцента.

У 1983 – 1986 роках обіймав посаду доцента кафедри педагогіки та методики початкового навчання, у 1986 – 1991 роках був деканом факультету підготовки вчителів початкових класів, в 1988 – 1992 роках завідував кафедрою педагогічної майстерності, теорії і методики виховної роботи.

В 1992 році перейшов на роботу до Одеської обласної державної адміністрації.

Нагороджений медаллю «За доблесну працю. До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна».

Помер 12 березня 1993 році в Одесі.

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 72 - 73.

Терещенко Георгій Іванович

Г. І. Терещенко народився 1 травня 1929 року.

В 1952 році закінчив історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

Працював в Одеському окружному будинку офіцерів, у вишах м. Одеси. В 1961 – 1965 роках був заступником начальника Одеського обласного управління професійно - технічної освіти.

В 1967 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук, а в 1977 році захистив докторську дисертацію. В 1980 році було присвоєно вчене звання професора.

Протягом 20 років працював в Одеському медичному інституту імені М. І. Пирогова. Пройшов шлях від старшого викладача до завідувача кафедри. Одинадцять років очолював кафедру історії Одеської державної академії харчових технологій.

Протягом багатьох років був членом Спеціалізованої Вченої ради з захисту кандидатських дисертацій з історії в Одеського державному університеті імені І. І. Мечникова. Підготував 10 кандидатів історичних наук. Є автором 250 опублікованих наукових та науково-методичних праць, серед яких 15 монографій.

Помер у 1996 році в Одесі.

Література:

1. Деревянко М. Г. И. Терещенко// Історичний досвід і сучасність; Матеріали IV (національної) наукової студентської конференції, присвяченої 80-річчю Національної Академії Наук України. – Вип. 4. – Одеса: ПДПУ, 1998. – С. 45 - 46.
2. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 61 – 62.

Тимощук Борис Онисимович

Б. О. Тимощук народився 7 квітня 1919 року в селі Лука Волинської губернії.

У 1939 році закінчив історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту.

В 1941 – 1941 роках перебував у лава Червоної Армії. Був в'язнем німецьких концентраційних таборів.

У 1946 – 1968 роках працював у краєзнавчих музеях Бердичева та Чернівців.

В 1967 році захистив дисертацію «Північна Буковина у IX – XIV століттях за археологічними даними» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. В 1968 – 1979 роках викладав у Чернівецькому державному університеті.

У 1978 – 1983 роках був науковим співробітником Інституту соціальних і економічних проблем зарубіжних країн Академії Наук Української РСР. В 1983 – 1997 роках працював в Інституті археології Академії Наук СРСР (з 1992 року – Російської Академії Наук).

В 1983 році захистив дисертацію «Общинний устрій східних слов'ян VI – X століть (за археологічними даними Південної Буковини)» і здобув науковий ступінь доктора історичних наук.

Нагороджений орденом Вітчизняної війни 2 ступеня.

Помер 26 лютого 2003 року в Чернівцях.

Література:

1. Українські історики ХХ століття. Біобібліографічний довідник. – Вип. 2, част. 1. – Київ - Львів, 2003. – С. 321 - 322.

Трачевський Гнат Митрофанович

Г. М. Трачевський народився у селі Острівка Балтського повіту на Поділлі у селянській родині. Навчався у гімназії, а 1916 – 1918 роках – на дворічних педагогічних курсах у Балті.

У 1918–1920 вчителював у селі Концеба, а після закінчення у 1921 повітових курсів позашкільної освіти працював інструктором у Савранському волосному відділі народної освіти. Згодом працював інструктором соціального виховання та завучем школи у селі Слюсареве.

У 1925 році закінчив історичне відділення Одеського інституту народної освіти. З вересня 1925 року вчителював в одеській школі № 81.

З 1926 року працював позаштатним викладачем робітничого факультету Одеського інституту народної освіти, залізничного технікуму, лектором вечірнього робітничого університету, деканом робітничого факультету Одеського інституту народної освіти. В 1928 році вступив до ВКП(б).

Увійшов до останнього набору (1929 р.) аспірантів до Одеської секції Харківської науково-дослідної кафедри історії української культури при Одеському інституті народної освіти під керівництвом М. Слабченка. Закінчував аспірантуру при кафедрі історії України Одеського інституту професійної освіти, де мав продовжувати дослідження за планом Інституту історії української культури імені академіка Д. Багалія. Здобув вчене звання доцента. З 9 червня 1930 року був дійсним членом Одеського історично-етнологічного відділу.

У 1930 році як доцент перейшов працювати до Одеського інституту професійної освіти. У 1932 – 1933 роках був директором Одеської державної наукової бібліотеки імені М. Горького

В 1933 – 1935 роках обіймав посаду директора Одеського педагогічного інституту.

З 1935 року працював доцентом кафедри історії України історичного факультету Одеського державного університету. Після перевірки на початку 1936 року комісією обкому КП(б)У стану викладання вітчизняної історії в Одеському університеті був звільнений за підозрою в троцькізмі. Після звільнення з університету деякий час працював доцентом Одеського педагогічного інституту, а згодом – науковим співробітником і екскурсоводом історико-археологічного музею.

З вересня 1937 року був заарештований органами НКВС як учасник контрреволюційної націоналістичної організації. Постановою «трійки» при Управлінні Народного комісаріату внутрішніх справ по Одеській області від 29 жовтня 1937 року був засуджений до страти. Розстріляний 12 листопада 1937 року. Реабілітований у 1956 році.

Література:

1. Левченко В. В. Ротація професорсько-викладацького складу з гуманітарних дисциплін в Одеському інституті народної освіти // Науковий вісник Одеського державного економічного університету. – 2006. – № 17 (37). – С. 149 - 150.
2. Смирнов В. А. Реквием XX века: В 5-ти частях с эпилогом. – Ч. 4. – Изд. 2-е, доп. и испр. – Одесса: Астропринт, 2017. – С. 308 - 321.
3. Букач В. М. З історії Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Керівники: Біографічний словник. – Одеса: ПНПУ, 2018. – С. 35 - 36.

Фідірко Марина Олександрівна

М. О. Фідірко народилася у 1953 році в Одесі.

У 1974 році закінчила факультет фізичного виховання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського і почала працювати на кафедрі легкої атлетики.

У 1986 році вступила до аспірантури, по закінченні якої захистила дисертацію «Зміст і методика корекційної роботи з фізичного виховання з дітьми старшого дошкільного віку, що заїкаються» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1998 – 2008 років завідувала кафедрою теорії і методики фізичного виховання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

З 2010 року працює доцентом кафедри фізичного виховання Національного університету «Одеська юридична академія».

Нагороджена знаками «Відмінник освіти України», «Петро Могила».

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 79.

Ханонкін Олександр Аркадійович

О. А. Ханонкін народився 23 червня 1934 року в Одесі.

З 1957 року працював інженером-технологом у рентгенівській лабораторії Одеського судноремонтного заводу.

В 1958 році закінчив фізико-математичний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, де з 1966 року працював асистентом кафедри фізики.

У 1968 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

З 1972 року працював старшим науковим співробітником Науково-дослідного інституту фізики Одеського державного університету імені І. І. Мечникова. З 1974 року завідував лабораторіями прикладної металофізики, інженерної психології, синергетики.

Захистивши у 1985 році дисертацію, здобув науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

В 1992 році заочно закінчив відділення мистецтвознавства Санкт-Петербурзького державного академічного інституту живопису, скульптури та архітектури імені І. Ю. Рєпіна.

Займався проблемами стабілізації властивостей мідних кабельних жил. розв'язуванням фізичних задач у галузі геології, а саме – моделювання та прогнозування землетрусів, роботою по створенню надміцного кабелю тривалої довжини.

За розробку нового кабеля, що складався з 5000 жил однакових властивостей, у 1983 році одержав Державну премію Укарїнської РСР. За розробки у напрямку прогнозування землетрусів став лауреатом Державної премії України 1996 року.

Помер 3 грудня 2000 року в Одесі.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т. 4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 341 – 345.
2. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник/ В. М. Букач. – Одеса, 2005. – С. 62 – 63.
3. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 85 - 86.

Хецеліус Ольга Юріївна

О. Ю. Хецеліус народилася 20 січня 1975 року.

У 1997 році закінчила фізико-математичний факультет Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

З 1997 року працює в Одеському державному екологічному університеті. Пройшла шлях від старшого лаборанта до професора кафедри вищої і прикладної математики.

В 2006 році захистила дисертацію «Релятивістський розрахунок параметрів надтонкої структури спектрів важких атомів та багатозарядних іонів» на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук.

У 2010 році після захисту дисертацію «Квантова структура надтонкої, електрослабкої взаємодії у важких атомах та ядрах» присуджений науковий ступінь доктора фізико-математичних наук.

Проходила стажування й читала лекції з методів математичної фізики та прикладної математики, квантової теорії поля в Брюссельському вільному університеті (Бельгія), Технічному університеті м. Афіни (Греція), університеті м. Гамбурга, Технічному університеті м. Дрездена (Німеччина), Софійському університеті (Болгарія), Міжнародному центрі теоретичної фізики імені Абдуса Салама у Трієсті (Італія).

Є керівником наукових шкіл «Математичний і функціональний аналіз; нові класи спеціальних функцій», «Релятивістська квантова геометрія; квантова структура електрослабкої взаємодії у важких скінченних Фермісистемах». Напрями досліджень: обчислювальна математика математична фізика, квантова теорія поля, нейрокібернетика, теорія і методика викладання математики.

Література:

1. Вчені вузів Одеси: біобібліографічний довідник. – Вип. 2. Природничі науки. 1946 – 2017. – Ч. 4. Фізика. Астрономи / упорядн. А. В. Іванченко. – Одеса: ОННБ, 2018. – С. 186 - 187.

Хлівнюк Тетяна Петрівна

Т. П. Хлівнюк народилася 30 квітня 1982 року.

У 2004 році закінчила факультет початкового навчання Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського і здобула кваліфікацію «соціальний педагог, вчитель початкових класів»

В 2009 році закінчила Одеський національний університет імені І. І. Мечникова за спеціальністю «облік і аудит».

У жовтні 2006 року почала працювати на кафедрі соціальних теорій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, з 2016 року обіймає посаду завідувача кафедри.

В 2008 році захистила дисертацію «Вплив засобів масової інформації на політичний простір сучасної України» і здобула науковий ступінь кандидата політичних наук. У 2014 році присвоєно вчене звання доцента.

Досліджує модифікації розвитку українського суспільства в умовах Європейської інтеграції.

Література:

1. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Історія та сучасність (1865–2015) / гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 734 - 735.

Хмелюк Раїса Іллівна

Р. І. Хмелюк народилася у 1928 році в Одесі.

Закінчила географічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського, в якому викладала з 1949 року. Пройшла шлях від асистента до професора кафедри педагогіки.

В 1953 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1964 році присвоєно вчене звання доцента. В 1974 році захистила докторську дисертацію «Профвідбір та початкова підготовка студентів педагогічних вузів», а у 1976 році присвоєно вчене звання професора.

В 1973 – 1998 роках обіймала посаду завідувача кафедри педагогіки Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського. Очолювала спеціалізовану Вчену раду з захисту кандидатських дисертацій з педагогіки. В 1998 – 2011 роках була професором кафедри педагогіки Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Є фундатором української педагогіки вищої школи. Окрім профорієнтації та профвідбору до педагогічної діяльності, почала розглядати ігрове моделювання в педагогічному процесі (1980 р.) і ділові ігри з педагогіки як один із активних методів навчання під час підготовки майбутніх учителів.

Підготувала 11 докторів і десятки кандидатів наук з педагогіки.

Нагороджена орденом Трудового Червоного Прапора, медалями «Ветеран праці», А. С. Макаренка. Присвоєно звання «Заслужений працівник вищої школи УРСР».

Померла у 2011 році в Одесі.

Література:

1. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник / В. М. Букач. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 47 - 48.
2. Наукові школи Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – Одеса: Фаворит, 2007. – С. 99 - 104.

3. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 86 - 87.

Цокур Ольга Степанівна

О. С. Цокур народилася 27 жовтня 1957 року.

У 1978 році закінчила музично-педагогічний факультет Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського.

До 1988 року працювала викладачем у Бельцькому педагогічному інституті (Молдавська РСР). Потім навчалася в аспірантурі.

У 1990 році захистила дисертацію «Формування педагогічного мислення майбутніх учителів у процесі професійної підготовки» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1992 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1990 – 1998 років працювала асистентом, доцентом кафедри педагогіки Південноукраїнського педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

В 1998 році захистила дисертацію «Категорія педагогічної свідомості в теорії та практиці професійної підготовки майбутніх учителів» та здобула науковий ступінь доктора педагогічних наук і до 2005 року обіймала посади професора кафедри дошкільної педагогіки, завідувача кафедри педагогіки та вікової психології. У 2005 – 2006 роках була професором кафедри теорії і методики практичної психології.

З 2006 року працює в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова, завідує кафедрою педагогіки.

Як дослідник вивчає питання теорії та методики професійної освіти. Керує аспірантурою. Підготувала 25 кандидатів наук.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

Література:

1. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 2. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 83 - 84.

Шайкевич Борис Олександрович

Б. О. Шайкевич народився 29 вересня 1913 року в Одесі.

В 1935 році закінчив літературний факультет Одеського педагогічного інституту. Працював викладачем російської мови та літератури в Одеському медичному технікумі.

Був одним із засновників кафедри зарубіжної літератури в Одеському педагогічному інституті. З 1938 року одночасно працював і в Одеському університеті. В роки фашистської навали був в евакуації у Майкопі та з 1942 року – у Байрам-Алі, де продовжував педагогічну діяльність.

В Майкопі захистив дисертацію «Карел Чапек – антифашист» і здобув науковий ступінь кандидата філологічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента.

По поверненні до Одеси очолював кафедру зарубіжної літератури Одеського державного університету (1945 – 1949 рр.). Одночасно до 1960 року працював в Одеському педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського, в тому числі завідувачем кафедри загальної літератури (1947 – 1948 рр.).

В 1963 – 1973 роках завідував кафедрою зарубіжної літератури Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, деякий час обіймав посаду декана факультету романо - германської філології. Протягом майже 10 років організував для майбутніх мовознавців педагогічну практику в провідних Ленінградських музеях – Ермітажі та Російському музеї.

З 1983 року працював в Одеському інституті вдосконалення вчителів.

Б. О. Шайкевич вивчав творчість Г. Ібсена, Ю Фучика, Ж. Амаду. Займався дослідженнями в галузі болгарської літератури. Розробив та опублікував методичні рекомендації з викладання у школі творчості Ф. Шиллера, Т. Еліота, Ф. Кафки, О. Камю. Для вчителів випустив збірник робіт про Е. Хемінгуей, Е.–М. Ремарка, У. Фолкнера, Д. Стейнбека, А. Сент-Екзюпері. Протягом тривалого часу виступав як театральний критик (написав понад 60 рецензій на постановки Одеських російського та українського театрів).

Нагороджений болгарським орденом Кирила та Мефодія 2 ст. (1971 р.)

Помер 3 березня 2005 року в Одесі.

Література:

1. Слово об учителе/ В. М. Букач.// Історичний досвід і сучасність: Доповіді учасників III міжнародної наукової студентської конференції. – Вип. 2, кн. 2. – Одеса: ПДПУ, 1997. – С. 29 - 32.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 1. – Одеса: ПНПУ, 2019. – С. 89 - 90.

Шаміс Давид Лазарович

Д. Л. Шаміс народився 23 грудня 1902 року в Херсонській губернії.

У 1926 році закінчив природознавче відділення Одеського інституту народної освіти. Навчався в аспірантурі.

В 1939 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук і став працювати в Одеському державному університеті.

Під час нацистської навали разом з університетом знаходився в евакуації у Середній Азії. З 1943 року завідував кафедрою.

В подальшому жив і працював у Казахській РСР. Був засновником лабораторії в Інституті ботаніки Академії Наук Казахської РСР, на базі якої у 1956 році було відкрито Інститут мікробіології та вірусології. До 1963 року обіймав посаду директора інституту. Викладав у Казахському державному університеті.

Був обраний членом-кореспондентом Академії Наук Казахської РСР.

Присвоєно почесне звання заслуженого діяча науки Казахської РСР.

Помер у червні 1972 року в м. Алма-Ата.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т.4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 406 - 409.

Шеремет Борис Григорович

Б. Г. Шеремет народився 17 травня 1947 року в селі Старокозаче Білгород-Дністровського району Одеської області.

Закінчивши факультет фізичного виховання та спорту, розпочав педагогічну діяльність в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського.

В 1983 році захистив дисертацію «Методика розвитку точності рухів у сліпих школярів із застосуванням контролю та самоконтролю» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Згодом було присвоєно вчене звання доцента, а у 1998 році – вчене звання професора.

У 1991 – 2006 роках обіймав посаду декана факультету фізичного виховання, а в 2006 – 2016 роках був директором інституту фізичної

культури та реабілітації Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. В 1997 – 2016 роках завідував кафедрою дефектології та фізичної реабілітації, а до 2021 року працював професором кафедри.

Як науковець займався питаннями реабілітації дітей з вадами здоров'я. Є автором біля 130 наукових та науково-методичних робіт. Був редактором наукового збірника «Проблеми реабілітації». Під його науковим керівництвом захищено 14 кандидатських дисертацій.

Нагороджений знаками Міністерства освіти і науки «Відмінник освіти України», «Петро Могила».

Помер 13 березня 2021 року в Одесі.

Література:

1. Бібліографічний покажчик наукових праць професорсько-викладацького складу та асистентів. – Ч. 1.// Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. – 2004. – № 1 - 2. – С. 213 - 214.

Шубравський Василь Єфремович

В. Є Шубравський народився 11 березня 1920 року в с. Слобода-Яришівська на Вінниччині.

У 1941 році закінчив мовно-літературний факультет Одеського державного педагогічного інституту, а у 1953 році – аспірантуру.

Захистивши дисертацію «Драматургія Т. Г. Шевченка» на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук, став працювати в Інституті літератури Академії Наук Української РСР.

В 1979 році захистив докторську дисертацію.

Як науковець вивчав незнані сторінки творчості Траса Шевченка, брав участь у написанні 8-томної «Історії української літератури», підготовці Повного зібрання творів Т. Шевченка у 12-ти томах, був одним із авторів колективних праць: «Т. Г. Шевченко. Біографія», «Творчий метод і поетика Т. Г. Шевченка», «Шевченкознавство: Підсумки й проблеми».

Помер 1 грудня 1992 року в Києві.

Література:

1. Шевченківська енциклопедія: в 6 т. – Т. 6: Т – Я. – Київ: ІЛ НАНУ, 2015. – С. 996 - 997.

Щербаков Дмитро Миколайович

Д. М. Щербаков народився 28 червня 1921 року в с. Троїцьке на Одещині.

У 1943 році в евакуації закінчив історичний факультет Одеського державного педагогічного інституту. З 1943 року працював у закладах освіти Ворошиловградської та Одеської областей.

В 1945 – 1952 роках викладав в Одеському державному педагогічному інституті імені К. Д. Ушинського. У 1951 – 1952 роках виконував обов'язки завідувача кафедри марксизму-ленінізму.

У 1951 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

З 1953 року викладав в Одеському державному університеті імені І. І. Мечникова. В 1953 – 1964 роках працював доцентом кафедри історії КПРС, а у 1964 – 1987 роках – завідувачем та професором кафедри наукового комунізму.

У 1980 році захистив дисертацію з історії соціал-демократичного руху в Росії на початку ХХ століття і здобув науковий ступінь доктора історичних наук. Згодом присвоєно вчене звання професора.

Керував аспірантурою, входив до складу спеціалізованої Вченої ради з захисту кандидатських дисертацій з історії. Є автором понад 70 опублікованих праць.

Помер 6 грудня 2018 року в Одесі.

Література:

1. Професори Одеського (Новоросійського) університету: Біографічний словник. – Т.4: Р – Я. – 2-е вид., доп./ Відп. ред. В. А. Сминтина. – Одеса: Астропринт, 2005. – С. 460 - 461.
2. Букач В. М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського в особах: Біографічний довідник. – Одеса: ПДПУ, 2005. – С. 64.
3. Не забудемо, пам'ятаємо: співробітники ОНУ ім. І. І. Мечникова в роки Другої світової війни: інформаційне видання /гол. ред. І. М. Коваль. – Одеса: ОНУ, 2015. – С. 329 – 330.

Яворська Галина Харлампіївна

Г. Х. Яворська народилася у 1956 році в Одеській області.

В 1983 році закінчила факультет початкового навчання Одеського державного педагогічного інституту імені К. Д. Ушинського і залишилася працювати в інституті.

У 1990 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. В 1993 році присвоєно вчене звання доцента.

Протягом 1991 – 1995 років працювала старшим викладачем, доцентом кафедри дошкільної педагогіки.

В 1995 році перейшла на роботу до Одеського училища міліції МВС України на посаду головного психолога і за сумісництвом продовжувала працювати в Південноукраїнському педагогічному університеті в якості доцента кафедри педагогіки.

Здобула вищу юридичну освіту в Одеському інституті внутрішніх справ.

У 1996 – 1999 роках була доцентом кафедри загальноправових дисциплін, а у 1999 – 2008 роках – доцентом, професором кафедри цивільного та трудового права Одеського інституту внутрішніх справ. У 2008 – 2013 роках обіймала посаду професора кафедри юридичної психології і педагогіки Одеського державного університету внутрішніх справ.

В 2006 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. Присвоєно вчене звання професора.

З 2013 року є професором кафедри загальногуманітарних дисциплін Міжнародного гуманітарного університету (м. Одеса).

Досліджує проблеми педагогіки вищої школи та професійної освіти у закладах вищої освіти МВС України. Є автором понад 100 опублікованих праць. Під її керівництвом захищено 6 кандидатських дисертацій.

Має спеціальне звання полковника.

Література:

1. Видные ученые Одессы: Биографическая энциклопедия. – Ч. 1. Доктора наук и профессора. – Одесса, 2005. – С. 331.
2. Букач В. М. Науковці Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Біографічний словник. – Вип. 3. – Одеса: ПНПУ, 2020. – С. 89 - 90.

Яцько Іван Якович

І. Я. Яцько народився 24 липня 1896 року в с. Новий Буг Херсонського повіту Херсонської губернії.

У 1915 році закінчив Новобузьку вчительську семінарію. Потім був призваний на військову службу. У 1916 – 1917 роках воював у діючій армії.

З 1918 року вчителював. У 1921 – 1922 роках займався ліквідацією неписьменності в Олешках.

В 1925 році закінчив природознавчий відділ Одеського інституту народної освіти. Навчався в аспірантурі при науково-дослідній кафедрі географії і геології, якою керував професор Г. І. Танфільєв.

З 1929 року викладав в Одеському інституті народної освіти, одночасно з 1931 року завідував відділом палеонтології в Зоолого-біологічному інституті при ОІНО,

У 1931 – 1933 роках завідував кафедрою геології в Одеському інституті професійної освіти.

11 квітня 1934 року присвоєно вчене звання доцента. 31 грудня 1935 року після захисту дисертації присуджений науковий ступінь кандидата геолого-мінералогічних наук.

З 1934 року працював в Одеському державному університеті доцентом кафедри геології.

В 1930 – 1940 роках виконав біля 100 різнопланових геологічних досліджень у межах України з метою пошуків корисних копалин і визначенні підземних вод. Вивчав узбережжя Чорного моря від Сухого лиману до Дніпра. Важливим також було вивчення одеських зсувів.

Під час нацистської навали перебував в евакуації у Середній Азії, де завідував кафедрою у Андижанському вчительському інституті.

В 1944 – 1951 роках був доцентом кафедри гідрогеології і палеонтології, а у 1952 – 1960 роках – завідувачем кафедри загальної геології і гідрогеології.

У 1961 році захистив дисертацію «Континентальні неогенові відкладення півдня УРСР та уніоніди цих відкладень» та здобув науковий ступінь доктора геолого-мінералогічних наук. У 1963 році присвоєно вчене звання професора.

Протягом 1965 – 1977 років завідував кафедрами геології, загальної та морської геології Одеського держуніверситету імені І. І. Мечникова.

Підготував 10 кандидатів та 4 докторів наук.

Нагороджений медалями «За трудову відзнаку», «За доблесну працю», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.», Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, двома золотими медалями ВДНГ СРСР.

Помер 8 червня 1978 року в Одесі.

Література:

1. Амброз Ю. А. Яцко Иван Яковлевич: К 100-летию со дня рождения// Видные ученые Одессы. – 1997. – Вып. 7. – С. 46 - 53.
2. Вчені вузів Одеси. – Вип. 2: Геологи, географи. – Одеса: ОДНБ, 2001. – С. 294 - 297.

Зміст

1. Передмова.....	3
2. Беркович М. Ю.....	4
3. Бедний Г. З.....	4
4. Белозоров С. Т.....	5
5. Богданов Д. С.....	6
6. Бойко В. І.....	7
7. Бриль Г. К.....	8
8. Бровер І. М.....	9
9. Бужеви́ч А. Й.....	9
10. Букач М. М.....	10
11. Величко С. П.....	11
12. Власенко І. О.....	11
13. Войтко В. І.....	13
14. Волков А. Р.....	13
15. Ганевич І. В.....	14
16. Гантмахер Ф. Р.....	15
17. Горбачов Є. Г.....	16
18. Горовой Ф. С.....	17
19. Грама Н. Г.....	18
20. Дем'яненко В. Є.....	18
21. Дремлюк Р. Л.....	19
22. Жаборюк А. А.....	20
23. Залуцкий О. В.....	21
24. Збандуто П. І.....	22
25. Збандуто С. Ф.....	23
26. Зотов М. І.....	24
27. Зубков І. Д.....	24
28. Іваній В. С.....	25
29. Ільїн І. І.....	26
30. Інжестойкова В. О.....	27
31. Кац М. Л.....	28
32. Килимник О. В.....	28
33. Клубіс Я. Д.....	29
34. Козлов М. М.....	30
35. Курлянд З. Н.....	31
36. Луньонок А. О.....	32
37. Луценко І. А.....	33
38. Михайлов В. І.....	33
39. Міщенко Г. П.....	34
40. Моїсеєв Л. М.....	35
41. Мороз І. В.....	36
42. Нейдорф Я. Я.....	37

43. Нестеренко В. В.....	38
44. Нільве Г. І.....	38
45. Овчарек О. М.....	39
46. Оксман Е. Г.....	40
47. Окунь А. Г.....	41
48. Орнес З. В.....	41
49. Палтишев М. М.....	42
50. Пелих Г. Ф.....	43
51. Погребинський О. П.....	44
52. Покритан А. К.....	44
53. Романовський О. І.....	45
54. Савченко Я. А.....	46
55. Савчук М. П.....	47
56. Самулевич П. О.....	48
57. Сахнович Л. А.....	49
58. Сverdликoвський О. Й.....	49
59. Сербський Г. П.....	50
60. Симоненко М. К.....	51
61. Синицин М. С.....	52
62. Соколенко О. І.....	53
63. Соколовський В. С.....	54
64. Соломонюк Р. Є.....	55
65. Табаков Ю. Я.....	56
66. Терещенко Г. І.....	57
67. Тимошук Б. О.....	58
68. Трачевський Г. М.....	58
69. Фідірко М. О.....	60
70. Ханонкін О. А.....	60
71. Хецеліус О. Ю.....	61
72. Хлівнюк Т. П.....	62
73. Хмелюк Р. І.....	63
74. Цокур О. С.....	64
75. Шайкевич Б. О.....	65
76. Шаміс Д. Л.....	66
77. Шеремет Б. Г.....	66
78. Шубравський В. Є.....	67
79. Щербаков Д. М.....	68
80. Яворська Г. Х.....	68
81. Яцько І. Я.....	69

Підписано до друку
Ум. - друк. аркушів
Тираж

19.10.2021
3. 6
100 прим.